

COMPUTER WORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP

WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU

XVII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

2002. JANUÁR 29.

ÁRA: 295 FORINT

Multitársakat keres...

Korodi Bálint: rendszerintegrátori szerepre tör az Alcabomp 5. oldal

Ethernet rézvezetéken...

Tíz megabites Ethernet-hálózat, kilométeres távolságra 23. oldal

Előbb az üzlet

Ma már nagyon fontos az informatikai beruházások megtérülése 18. oldal

Kormányzati portálok...

Külföldi példák – nincs okunk szegénykezni 24. oldal

Újra a kormányportálról

A tavaly üzembe helyezett kormányportál rendszertechnológiai háttéréről január 23-án az IBM illetékesei tartottak sajtóbeszélgetést.

Először a projekt általános kérdéseit ismertették az IBM képviselői. Elmondták: cégük számára nagy kihívás volt a tender, mivel a rendszer megvalósítására rendkívül kevés idő, mindössze 42 nap állt rendelkezésre. Ezért alkalmazkozással együtt – az IQSoft-tal, a Webinnel és a MÁV Informatikával – mindenki megfeszített erővel dolgozott a megvalósításon. Ami az általuk javasolt és megvalósított rendszer architektúráját illeti: három különböző alrendszeri építettek fel, így biztonsági okokból egymástól elválasztva működik az alkalmazás- és portálserver, az adatbázisserverek, illetve a tartalomfeltöltést támogató szerkesztőrendszer. Az alkalmazás- és a portálservereken a WebSphere család elemei működnek; a szoftverek – a hozzájuk szükséges hardverelemekkel – terheléselosztó feladatokat is ellátnak. A külső – más kormányzati szervekkel elhelyezkedő – adatbázisok adatainak fogadását közteszoftverükön, az MQSeriesen keresztül oldották meg, mivel ez a szoftver már több hasonló megoldásnál bizonyította integrációs képességeit.

A portál egyre növekvő népszerűsége örvend: a látogatók naponta átlagosan 25-30 ezer lapot töltenek le, és a regisztrált felhasználók száma meghaladja a 13 ezret. Az a szakmai tény pedig még tovább növeli a terhelést, az az internettechnológiájából eredően, nem statikus HTML-lapokat használ: a megjelenő lapok dinamikus generáltak, így egy-egy lap átlagosan 100 elemből áll össze.

Az interpretációt követően, a kezdeti zakarok okát firtató kérdésekre válaszolva

az IBM szakemberei elmondták: ők egy teljes – azaz tűzfalakkal ellátott – rendszer tervét nyújtották be a megrendelőnek, aki azonban az általuk kínált megoldást egy, a kormányzati biztonsági filozófiába beillő másik tűzfalal egészítette ki, így a rendszer december 10-én két egymás mögött álló tűzfalal indult el. Az IBM a szerződésben az általa szállított berendezések rendszertjesztő vállalta, így terheléssel teszt is csak ezen (Folytatás a 4. oldalán)

Chipek bankkártyán

Ez év derekán várható az első hazai Visa chipkártya bevezetése – derült ki a Visa International által a Magyar Kereskedelmi Bankban szervezett chipkártyafórumon. A plasztiklapok az intelligens mikrochip mellett eleinte a régi mágnescsíkot is megtaláljuk majd, így az intelligens kártyákat azok a kereskedők és bankok is el tudják fogadni, amelyek még nem végezték el a szükséges infrastrukturális frissítést. Az új kártyákat – a hagyományos, mágnescsíkos betéti és hitelkártyákhoz hasonlóan – világszerte elfogadják majd.

Rada Obréja, a Visa CEMEA-régiójának elnökhelyettese szerint az intelligens kártyák különféle új értékűvel ügyfélszolgálatokat és az eddignél nagyobb biztonságot nyújtanak birtoko-

saiknak. Fontos szerepük van abban, hogy a Visa hatékonyan tudja támogatni az univerzális kereskedelem, azaz a természéles eszközök végtel, tér- és időbeli korlátoktól mentes tranzakciók megvalósítását.

A másik nagy kibocsátó, az európai bankkártyapiacban vezető szerepet betöltő Europay is készült Magyarországon mikrochip alapú bankkártya kibocsátására. Mint Zilencz Hosszár, a Europay budapesti képviselőinek vezetője lapunknak elmondta, az első intelligens funkciókkal ellátott (de a mágnescsíkot is megőrző) plasztiklapok megjelenése az év második felében várható. A kártyatársaság jelenleg több pénzügytellet is tárgyal.

Bezárt a Kiwwi

Január 22-én 16 óráig nem használható a Kiwwi Kommunikációs Kft. szolgáltatásai: a VoIP és az ingyenes internet-szolgáltatás. A 2000 júniusában alakult, Közép-Európában működő Kiwwi CEE Holding vezetői tavaly decemberben úgy határoztak, hogy felszámolási eljárást kezdeményeznek. Ezután a magyarországi leányvállalat ügykezelőit tulajdonosoktól keresni, törekvései azonban nem kísérte siker.

(Folytatás a 4. oldalán)

Tetra-stop

A Magyar Posta Tetra (MPT) Rt. eredménytelenné nyilvánította a készenléti Tetra rendszer beszállítói pályázatát, és lezárta az eljárást. A három jelentkező közül kettenél, a Motorolával és a Nokiaival néhány hete kezdődtek meg a tárgyalások, eredmény azonban nem született. Az indoklás: egyik rendszer sem felel meg a hatályos jogszabályokban előírt nemzetbiztonsági követelményeknek.

(Folytatás a 4. oldalán)

Gerinchálózat

A Synergion újabb szakaszt épített ki az egységes kormányzati gerinchálózatból. Tavaly elnyerte a jog a budapesti hálózat kiépítésére, és most megkapta az első vídiki ütem megvalósításának feladatát is. Ennek során nagy sebességű adatátviteli kapcsolat épül ki 18 megyei és 3 budapesti intézmény, valamint a MEH között.

A HACKEREK, SZÁMÍTÓGÉPES VÍRUSOK
ÉS FÉRGEK ELLEN ÖN MÁRVÉDVE VAN.
DE MI A HELYZET RÓZSIKÁVAL A SZEMÉLYZETI OSZTÁLYRÓL?

eTrust™ Biztonsági Megoldások

Teljeskörű védelem az egész vállalat számára.

Mikor üzletének védelméről van szó, Önnek olyan biztonsági megoldásokra van szüksége, melyek képesek vállalkozását megvédeni a lehetséges veszélyektől, bárholon is fenyegetés. Éppen ez az eTrust lényege. Termékcsaládunk segítségével nemcsak megvédi a vállalata egészét, de akár központilag, akár több, máshol található, hozzáférési jogokkal rendelkező helyről is ellenőrizheti és kézben tarthatja a biztonsági rendszer működését. Így vállalkozása folyamatosan növekedhet és maximálisan kihasználhatja az új üzleti lehetőségeket, miközben a kockázatot a minimumra csökkentheti. Ezt jelenti a biztonság, melyben Ön is biztos lehet.

Computer Associates™

HELLŐ, HOLNAP! | EZ A COMPUTER ASSOCIATES | AZ eBUSINESS™ MENEDZSMENT SZOFTVER

©2001 Computer Associates International, Inc. (CAI). Valamennyi itt említett árucikk, márkanév, szolgáltatásnév vagy éke címebléma az annak bejegyzett védjegye.

Több mint két éve kezdődött el a .NET világának fejlesztése, mondja Vity Péter, a Microsoft Magyarorszag ügyvezetője. A maig is érvényes cél az volt, hogy a termékek és fejlesztőeszközök minél jobban kihasználják azt a ténnyt, hogy a felhasználók mind nagyobb számban kapcsolódnak az internetre.

Meléklet, l. oldal

A leggyorsabb Duron

Nemrégiben dobta piacra az AMD a Duron processzorcsalád legfrissebb tagját, az 1,3 gigahertzes órajel-frekvenciával működő verziót. Az új lapkának csak minimálisan nőtt a sebessége az előző, 1,2 gigahertzes változathoz képest, ám így is utolérte a rivális Intel leggyorsabb Celeron processzorának órajel-frekvenciáját.

www.sztt.hu/hirek_arch.php (2002. 1. 22.)

TARTALOM 5. HÉT

AKTUÁLIS

- 5 **MULTITÁRSAKAT KERES AZ ALBACOMP**
Interjú Koroldi Bálinttal, az Albacomp frissen kinevezett vezérigazgatójával.
(REVÉSZ GÁBOR)
- 5 **EGYÉVES A GREPTON**
(REVÉSZ GÁBOR)
- 6 **CÉGVLÁG**
- 7 **APPSWORLD: ALKALMAZÁSINTEGRÁCIÓ, ERŐFORRÁS-KIHELYEZÉS**
Larry Ellison több újdonságról is beszámolt az amsterdami konferencián elmondott beszédében.
(SCHOPP ATTILA)
- 8 **ÖTEN A TÁVOLSÁGI PORONDON**
(MALLÁSZ JUDIT)
- 8 **ELLENŐRÖZT FORGALOM**
Kellendő a Matáv előre fizetett díjszámja.
(MALLÁSZ JUDIT)
- 8 **VEGE AZ ÖLCSŐ CSOMAGOKNAK?**
Ennél olcsóbban felfelethető már nem lesznek a mobiltelefonok.
(MALLÁSZ JUDIT)
- 8 **FEHÉRVÁRON A VIVENDI**
(MALLÁSZ JUDIT)
- 9 **VÉLEMÉNY**
- 9 **HALASZTVÁ**
Újabb késedelmet szenved a Tetra rendszer kiépítése.
(REVÉSZ GÁBOR)
- 9 **ÚJABB JAVA-KÖZPONT**
A Budapesti Műszaki Főiskola Sun-gepekkel felszerelt laborot kapott.
(SCHOPP ATTILA)
- 9 **RETINÁNKON ZEMPLÉN**
Regionális adatközpontot avatott fel a Zempléni Települészövetség.
(MÁRTONFY ATTILA)

4 TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA

- 10 **A NAVIGÁTOR VISSZATÉR**
A januári napló témája is kapcsolódik a Linuxhoz: szerzőnk az OpenOffice legfrissebb linuxos változatát, az OpenOffice.org 641-et, illetve annak szövegszerkesztőjét vizsgálja. Tapasztalatai nem egyértelműen pozitívak...
(VÁNCSA ISTVÁN)
- 13 **ETHERNET RÉZVEZETÉKEN, SZÉLESSÁVON**
Az LRE révén egy kilométeres távolságot is áthidalhatunk.
(SŐRÖSI SÁNDOR)
- 15 **FOLYTASSA — UPS — 1.**
Addig még nincs semmi baj, amíg van áram. Számos cég az első, komolyabb fennakadást okozó áramkimaradás után kezd el gondolkodni a szünetmentes tápellátás kiépítésén. Kétszemes cikkünk első fele az UPS-ek technológiai hátterével foglalkozik.
(KRUSZÁN GYÖRGY)

TRENDK ÉS MEGOLDÁSOK 18

- 18 **ELŐBB AZ ÜZLET**
Az IT-termékekre és szolgáltatásokra támaszkodó vállalatok hatékonyabbak, de egy stagnáló gazdaságban mindenki jobban megnézi, mire költi el a pénzt.
(BENDE MAGDOLNA)
- 21 **IT-KÖLTSÉGVETÉS 2002-BEN**
Az amerikai informatikai vezetők egyre gyakrabban módosítják eredeti elképzeléseiket – a várakozások szerint idén már legalább három százalékkal nőnek az informatikai kiadások.
(ZIMANYI KATALIN)
- 23 **RENDE A LEKKE A BESZÁLLÍTÓNAK**
Manapság a szervezetek árbevételük jókora részét termékek és szolgáltatások beszerzésére fordítják, s ez bizonyítottnak teszi az üzleti feladatokat teljesítőket.
(MÁRTONFY ATTILA)

INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM 24

- 24 **KORMÁNYZATI PORTÁLOK A VILÁGBAN**
Jó egy hónapja működik a magyar kormányzati portál – de vajon hogyan csinálták ezt az Egyesült Államokban, Franciaországban vagy Nagy-Britanniában?
(NIKOLÁSZ ZOLTÁN)
- 26 **JÁTSZANI IS ENGEDŐ!**
Az ideli szórakoztatóelektronikai világkiállítás (CES) egyik tanulsága, hogy a komoly felhasználók is szeretnek játszani, a jövő egyik fontos trendje pedig az intelligens otthonok irányába mutat.
(ZIMANYI KATALIN)

MELLÉKLET

I-VIII

A .NET VILÁGA Mind több szó esik a Microsoft új nagyvállalati technológiájáról, a .NET-ről. Mit takar ez a fogalom, milyen felhasználási lehetőségei vannak – ezt járja körbe mellékletünk.

A cél az, hogy a készenléti rádiótelefon-szolgáltatás Budapesten és környékén még ebben az évben elinduljon, mondta Kalmár István, a Magyar Posta elnök-vezérigazgatója szeptember 20-án, a Parlament Informatikai és Távközlési Bizottsága előtt.

... Csak egy infrastruktúra-szállítót választanak, és ettől a gyártótól vásárolják meg az első terminálokat is.

Bezárt a Kiwwi

(Folytatás az 1. oldalról)

A Kiwwi Kft. ingyenes internetszolgáltatásaira mintegy 120 ezren regisztráltak magukat. VolP-szolgáltatására közel 3500 előfizető kötött szerződést. A társaság nemrégiben 1,2 milliárd forintra emelte ugyan alaptevékenységét, de az alapító pénzügyi gondjai miatt a hazai szervezetnek is új tulajdonosok után kellett néznie. A sikertelen kísérlet miatt várhatóan a Kiwwi Kft. is kénytelen lesz felszámolási eljárást kezdeményezni.

Végül *Orsi*-ra, a Kiwwi hazai lévelváltójának ügyvezető igazgatója megkeresésünkre a következőket mondta: „Hát potenciális vásárló jelenléte sem jött el hozzám. Többekelőtt tárgyalnom, de az az idő rövidsége miatt sajnos nem sikerült meg-

állapodni. Korábban azt terveztük, hogy 2002-ben elérjük a pozitív üzemi eredményt, de mivel a holding tulajdonosi tavaly decemberben leállították a cég finanszírozását és mástól sem kaptunk mentőövöt, azért ez már csak terv maradt. Pedig meg lehetett volna csinálni.

Egy induló távközlési cégnek a kezdeti nagy beruházási igény miatt az első két évben feltétlenül veszteséggel kell számolnia. Nem az ingyenes internetszolgáltatás volt tehát a bukás oka, mint sokan gondolják, hanem világosan az idő rövidsége.”

MALLÁSZ JUDIT

•online: www.kiwwi.hu/eng-archivum.php
(0901/71)
36. 48. 491

Újra a kormányportálról

(Folytatás az 1. oldalról)

a konfiguráción futott le. Hogy ez a megoldás gondokkal járhat, az IBM szeptember közepén jelezte az Informatikai Kormánybizottságnak, de ott a rendszer biztonsága érdekében szükségessé tartották a MeH-IBK szabványának megfelelő külső tűzfal megletét.

Így ki lehet mondani, hogy a külső tűzfal és az IBM által telepített rendszer a portál es indulásakor „látta először egymást”. Az első vészjelek a portál indulása után szinte azonnal jelentkeztek, majd a rendszer rövid időn belül gyakorlatilag elérhetetlenné vált. Az IBM, a megrendelő szakterületével közösen, előbb résenkénti külön-külön, majd a rendszer egészére nézve indította el a hibakeresést. A WebSphere Portal Server szoftverében talált is egy hibát, amely valóban vezethetett lassuláshoz. A hiba következtében ugyanis a bármilyen okból elhált keresés továbbra is előként szerepelt – továbbá helytelen a rendszer. A hibát ideiglenesen rendszerbiztonsággal próbálták hatástalanítani, de ez nem oldotta meg az alapproblémát.

A vizsgálatok eredményeképpen az indulás követő harmadik napon a rendszer elől kivették a tűzfalat, és ekkor – a test idejére – a rendszer teljesítménye elfogadhatóra nőtt. A külső tűzfal visszaállítása után végzet tesztelést kiderült, hogy ez a tűzfal eredeti állapotában a felhasználói kérések 10 százalékának feldolgozását tette lehetővé. Így a MeH-IBK a közös konzultációk után a tűzfalsoft-

A tűzfalról

A MeH közbeszerzési pályázattal választotta ki a kormányzati portál tűzfalának szállítóját. A pályázat nyertes az Icon lett, amelynek ügyvezetője, *Salomon Márton* lapunk kérdésére elmondta, hogy a portál külső tűzfalrendszerét egy Sun-gépen futó Gauntlet szoftverrel valósították meg. A tűzfal eredeti feladatát ugyan jól teljesítette, de az induláskor jelentkező lökésszerű terheléshez a konfigurált hardver erőforrásaai elégtelennek bizonyultak, ami hozzájárult a rendszer lassulásához. „Ilyen terhelést először csak az éles üzem alatt kapott a rendszer, korábban nem tapasztalhattuk ezt a jelenséget”, mondta *Salomon*.

Az IKB pontosít

Kérésünkre *Martonné Baráth Andrea*, az IKB sajtófőnöke elmondta: az IBM nem emelt kifogást a Gauntlet tűzfala ellen, funkciójára – a proxy tűzfalra – ő is ajánlott eszközt, és azt is leírta, hogy bármely más MeH-IBK által előnyben részesített típus jó lehet. Azt valóban jelezte, hogy a Gauntlet beillesztése kockázatokkal jár, de tudta, hogy a kockázat csökkentésére közös tesztekkel végrehajtható. Az IBM a Gauntlet üzemeltetésére is vállalkozott, valamint szorgalmasan vállalta a teljes webhely integrációs feladat elvégzését. A Gauntlet tűzfal márc októberben bent volt a rendszerben, így a tesztek alatt mód nyílt volna az eszközök összehangolására. Ami a hardvert illeti: a Gauntlettel futtató Sun-gép teljesítményét az Icon határozta meg. Az IKB szerint a valós hiba felderítését erősen hátráltatta a portál szoftverhibája, mivel ha az nem lép fel, akkor rövid idő alatt kiderült volna, hogy gond van a tűzfaljal.

Tetra-stop

Galambos József, a Motorola megbízott ügyvezető igazgatója a saját képviselőinek elmondta, hogy a döntéshozóknak természetesen jognk volt új dönteni, de világossá tette, hogy a Tetra európai szabvány, és számos ország készületi szervei alkalmazták. Az MPT döntése tehát jellező értékű lehet a témában érintett külföldi szervezeteknek. Galambos hangsúlyozta, hogy a Motorola az MPT minden kérdésére válaszolt, és a megrendelő technikai igényeire megfelelően állt a vállalkozat. Nem tudja tehát, milyen elvárásoknak kellene még megfelelnie a rendszernek. Ha új kéri-

déseket kapnak, természetesen azokra is válaszolnak.

A Motorola a történet után is figyelemmel kíséri a projektet, hiszen érvényben van a készületi rendszer megvalósítására vonatkozó kormányhatározat. Galambos hozzáfűtte: nem változott a cégnek az a szándéka sem, hogy ha kiépítheti a készületi Tetra rendszert, akkor több mint 300 főt foglalkoztat a globális szoftvergyártóhoz létre Magyarországon. A Nokia Hungary nem kommentálta a döntést, csupán annyit jelzett, hogy a cégnek meggyőződése, hogy megvan a szükséges szakértelm a készületi Tetra rendszer megvalósításához.

MALLÁSZ JUDIT

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

A legmagasabb ajánlat
2002. január 25-én
20 000 Ft volt!

ASUS PYRO 1394 Basic
digitális videószerkesztő
rendszer

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

KIKIÁLTÁSI
ÁR: 1 Ft!

Intel Pentium 4 1.5
Socket 478 processzor
ASUS P4B-M Socket 478 alaplappal

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

A licitálás utolsó napja: 2002. február 1.

Multitársakat keres az Albacomp

Január 23-án sajtótájékoztató mutatózott be az Albacomp megújult vezetését. Koroldi Bálintot, a cég új vezérigazgatóját kérdezték munkatársainak a részvénytársaság helyzetéről és terveiről.

— Mi volt a tulajdonosok célja az Ön kinevezésével?

— Az Albacomp 17 éve alakult meg, nagyon komoly in-

tok szerint tavaly 16 milliárd forintos forgalmat ért el, eredménye pedig meghaladja a félmilliárd forintot. Ebből az Albacomp Rt. 12 milliárd forintot meghaladó bevételét és 300 millió forint körül nyereséget mondhat a magának.

— A cég eddig gyártó- és kereskedőcégeként volt ismert. Az Ön kinevezését bejelentő sajtó-

közösköznök pedig teljes körű megoldást akarnak nyújtani minden területen. Nem lehetünk mindenben egyformán érdekes, de nem tehetjük ki magunkat annak a veszélynek sem, hogy csak két-három meghatározó ügyfélnek legyen, mert így akár egyetlen ügyfél elvesztése is nagyon komoly problémát okoz.

— Ezek szerint milyen létszámú és összetételű kell legyen a cég ügyfélgárdája?

— Munkahelyszámokkal jellemezze az ügyfeleket: a megközelítően 500 számítógépes munkahelyvel rendelkező és az ennél kisebb méretű cégeknek elsősorban az Albacomp önálló megoldásai jöhetnek számításba, az ennél nagyobb vállalatoknak pedig, másokkal összevetve képezek vagyunk részrendszereket is szállítani. A legnagyobbakat nem számítva, az első kategóriából 50 nagy, a közepes méretű 50–300 fős – vállalkozásokból pedig mintegy 200 cég képes összehozni az Albacomphan tervezett forgalmat.

— Jelenleg mi az arány a termékkészítés és az egyéb tevékenységek között?

— A tavalyi évben 16 ezer saját gyártású gépet értékesítettünk, ez megközelítőleg 5,5 milliárd forintos forgalmat jelentett, de ehhez hozzájött az általunk értékesített idegen termékek értéke: ez további másfél milliárd forintot hozott a cégnek. 2001-ben a szolgáltatásból származó bevétel csoporszámban 4–4,5 milliárd forint volt, itt legalább 50 százalékos emelkedést szeretnénk elérni, míg a teljes árbevételét nézve 15 százalékos növekedést számolunk.

— A cég a szolgáltatások terén a rendszerintegráció vagy a fejlesztés felé indul el?

— Mindkét irányba. Ugyanis a tradicionális rendszerintegráció, amelynek során a cég összeszerel néhány, egybeépített és egymáshoz illo puzgós-elemet, a múlté. Ma már el kell kezdeni kisebb fejlesztéseket is, amelyekkel a rendszerek egyévidé és jól használhatóvá tehető. Alkalmazásfejlesztő csoport most is van – ez egy 45-50 fős társaság –,ők nagyobb fejlesztési projekteken dolgoznak. A

rendszerintegrációs projekteket kisebb fejlesztéseit a projektbekezdés tartozó szakembereknek kell megoldaniuk.

— Eddig miért nem volt erős a cég a rendszerintegráció területén?

— Régebben we sokkal jobban ment, de még ma is kiváló eredmények érhetők el infrastruktúra-értékesítésből. Ennek, hogy valaki beléssza, annak lassan vége, távolra kell tekintenie, ez pedig nem egyszerű.

— Az Albacomp a nagy szakmai irányok közül melyiket választaná szívesen?

— A cég elég nagy ahhoz, hogy az összes olyan területen jelen legyen, amely szükséges a komplett rendszerek létrehozásához. Ez nem jelenti azt, hogy elapróznánk az erőnket. Lesz olyan helyzet is, amikor egy-

egy termékcsaládra – legyen az hardver- vagy szoftvercsalád – a többinél nagyobb figyelmet fordítunk majd. Ez azonban nem megy egyik pillanatról a másikra: folyamatos partnerkapcsolat-építésre van szükség.

— Mekkora most az Albacomp?

— A részvénytársaság 280 főt foglalkoztat, a csoport teljes létszáma 700 fő körül van. A cégen belül jelentős létszámnövekedést nem tervezünk: megfelelő képzéssel kiegészítve az új területek szakemberigénye, a tervezett árbevétel-növekedés pedig 15–20 százalékos létszám-bővítéssel elérhető.

REHÉZ GÁBOR

+online: www.netiq.hu/hirek_arch.php
(2003. 8. 13.,
2002. 5. 4.)

formatikai múltja van, néve ismert. A azonban, mint minden cég esetében, itt is eljött az a pillanat, amikor változtatásra volt szükség. Ez a változtatás nagyon sok esetben érinti a belső szervezetet, de kihat az üzletpolitikára is a cég gazdasági szerkezetére is. A cég tulajdonosai most látják elérkezettnek az időt arra, hogy a menedzsment elvállalassák a tulajdonosi köről, és megpróbálják a nagyvállalatban már számtalan helyen hasznosított cégepítő technológiákat meghonosítani. Az új menedzsment tagja lesz egy kereskedelmi vezérigazgató-helyettes – ez a pozst még nincs betöltve. A cég műszaki vezérigazgató-helyettese Székely György, az ő feladatai közé tartozik majd a termékportfólió megerősítése és szélesítése, a szolgáltatás, a szerviz és a fejlesztés operatív irányítása. A gazdasági vezérigazgató-helyettes posztját Kézseri Ferenc tölti be, a termelési vezérigazgató-helyettesi posztot pedig Dosztály György áll.

— Milyen eredményt ért el tavaly az Albacomp?

— A csoport az előzetes ad-

közlemény viszont a rendszerintegrátor szerepet jelöli meg az Albacomp jövőbeli irányaként. Ez a gyártás visszavonulását jelent?

— Semmiképp sem jelent kivonulást az eddigi területekről, sőt, újabb gyártásokozni terveink is vannak. Ugyanis egy olyan amerikai–magyar vegyesvállalat létrehozásán dolgozunk, amelynek fő feladata a kátrészek és berendezések gyártásáról hibadiagnosztikára és javításra lesz. Most a megvalósítás különböző mozdózatát vizsgáljuk, de ez közepére mindenképp döntést hozunk. Fő célunk azonban, hogy elérjük, az Albacompot a szakma a vezető megoldászállítók közé sorolja, mivel bevétel tervekben az eddigienél nagyobb súlyt kapnak a magas hozzáadott értékkel rendelkező termékek és szolgáltatások. Mindemellett szeretnénk megjelenni az alkalmazás-szolgáltatási és az erőforrás-üzemeltetési területeken is. Alapvető filozófiánk szerint a legnagyobb projekteken multinacionális versenyritársainkkal szeretnénk közösen megjelenni, a közepes és kisebb vállal-

Egyéves a Grepton

A megalakulás óta elért eredményeket és a további terveket ismertetve a Grepton vezetése január 22-én sajtótájékoztatóján.

Mint elmondták, tavaly megoldászállítóként 650 millió forint árbevételre tettek szert, saját fejlesztésű termékek értékesítéséből pedig mintegy 50 millió forintot forgalom szar-

rendszert emeltek ki. Idén az elektronikus banki, illetve az irrodautomatizálás területén szeretnék előrelépni.

Nagyon fontosnak tartották a NetIQ rendszerfelügyeleti megoldás értékesítésében elért eredményeket is. Ezen a területen a legnagyobb partnerük az OTP, amely erre a megoldásra bízza

Nem teljesültek a pénzügyi célok

Matlák Tamás elmondta, hogy a HMS-ben megvált a cég fejlődéséhez szükséges szakmai és szervezeti erő, azonban a kifüszott célok a szükséges pénzügyi háttér hiánya miatt rendre nem teljesültek, és ezen a helyzetben a tavalyi nyári tőkebevonás sem javított. Így mindenki saját maga kezdett el új lehetőségeket után nézni. A korábbi szakmai összetartás erását mutalja, hogy végül is mindannyian egy céget választottak.

mazott. A tavalyi évet egyébként a cégépítés évének tekintették: az alkalmazottai létszám mára elérte a 120 főt. Ezen a területen legújabb híruk, hogy január elején csatlakozott a Greptonhoz az egykori Hypermedia System 5 vezető munkatársa, élükön Matlák Tamással, a volt vezetővel (kétsébb kérdésünkre a Grepton vezetői megerősítették: nem egyeztetésről volt szó, az érintettek egyedileg döntöttek a cégváltás mellett). A tavalyi évből saját fejlesztéseik közül az e-XPRESSIVE portált és szerkesztőségi rendszert, valamint a FloppyGuard védelmi

teljes hálózatát. Legújabb partnerüknek, az Ultimának a munkafolyamat-szervező szoftverét elsőként a Pannon GSM-nél vezették be.

Idéi tervekben megoldászállítóként 1 milliárd forint feletti bevételt várnak, saját termékből pedig 100 millió forintot meghaladó forgalmat terveznek. Új szervezeti egység a nagyvállalatoknak és a fejlesztőcégeknek támogatást nyújtó .NET kompetenztábor. Ebben a témakörben az év folyamán konkrét témákban előadásokat és workshopokat rendeznek.

REHÉZ GÁBOR

HUNGARIAN MANAGERS SHOULD LEAVE THE COUNTRY.

FCB

8.000 exhibitors – 849.300 attendees – 12.950 media representatives – 60 nations

March 13 – 20, 2002 in Hannover, Germany

Information Technology
Telecommunications
Software & Services

The world's leading event.
www.cebitt.de

CeBIT

Get the spirit
of tomorrow

Információ és jegyfelvétel: a CeBIT-től, Hannover, Németország, Hannoverstr. 11
Tel.: +49 51 306 2100 Fax: +49 51 306 2200 E-mail: janos@cebitt.de
Hírvonal: az 06-1-222-3227-től 06-1-222-3228-ig Tel.: +36 21 954 Fax: +36 21 954 E-mail: info@cebitt.hu
Weboldal: www.cebitt.hu Tel.: +36 21 954 Fax: +36 21 954 E-mail: janos@cebitt.hu

CÉGVILÁG

SIKERES ÉVET ZÁRT
2001-ben a dán Axapta vállalatirányítási rendszer forgalmazását végző Xapt Hungary Kft. január elején 6 ügyfelénél indította élesben az új Axapta rendszert, így összesen 11-re emelkedett az eladott Navision rendszerek száma. A 2001-ben bevezetett rendszerek közül kiemelkedik egy kereskedelmi vállalat 30 felhasználós, nagy- és kiskereskedelmi rendszere, raktárkészlet-gazdálkodási modulokkal. Két termelővállalat esetében a termelésirányítás is része a bevezetett rendszereknek.

Schopp Attila

MEGKEZDTE A SZERZŐDÉSEK MEGKÖTÉSEt a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybizottsága azokkal a könyvtárakkal, amelyek az SZT-IS-2 számú pályázaton nyertek. A pályázat révén közel 300 könyvtár jut számítógépekhez, ami több ezer ember ingyenes internet-hozzáférést teszi lehetővé. Eddig Heves, Veszprém, Békés, Csongrád, Komárom-Esztergom, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Zala megye érintett településeinek képviselőivel írták alá a szerződést. Az Informatikai Kormánybizottság tervei szerint január 31-éig valamennyi szerződést megkötik.

Schopp Attila

FENNÁLLÁSA ÓTA ELŐSZÖR lett nyereséges az Amazon: a pezsgő karácsonyi időszaknak és a jelentős költségcsökkentésnek köszönhetően a negyedik negyedéves 5 millió dollár volt a profit, 1,12 milliárd dolláros forgalom mellett. A forgalom növekedése 15 százalékos volt az egy évvel korábbi negyedévhez képest, akkor a veszteség elérte az 545 millió dollárt. A cég szerint a siker annak is köszönhető, hogy megtudták tartani régi vásárlóikat, de újakat is szereztek az olcsó könyvkiállítás révén. Jeff Bezos, vezérigazgató azt is megkockáztatta, hogy a 2002-es pénzügyi évben is sikerül nyereséget elérniük.

Schopp Attila

AppsWorld: alkalmazásintegráció, erőforrás-kihelyezés

Új licenárpolitika és erőforrás-kihelyezési szolgáltatások – ezekről az újdonságról is értesülhettek azok, akik az Oracle AppsWorld konferencia zárójelmondojának elnök-vezérigazgatójának, Larry Ellisonnak az előadását, illetve az azutáni sajtótájékoztatót (múlt heti számbunkban a lapzárta miatt már nem tudunk beszámolni róla).

A szokásos stílusához képest visszafogottan mondható Ellison előadása első felében azt taglalta, hogy miért vágott bele az Oracle az e-Business Suite, azaz az Oracle Applications 11i alkalmazáscsomag kifejlesztésébe. A '90-es évek közepén a vállalatirányítási rendszerek három lényeges problémával küzdtek (az Oracle rendszere is): csak egyedi programozási nyelven lehetett őket bővíteni; nem felelt meg az összes vállalati folyamat; nem voltak igazán integrált rendszerek. Az e-Business Suite már kiküszöbölte ezeket a gyökösségeket – mondta Ellison. Először is, az új fejlesztésekben csak Java-t használnak, új funkciók íráshoz tehát csak ezt kell ismerni. Másodsor, az Oracle alkalmazáscsomaga – néhány különleges iparág kivételével – minden vállalatnak teljes körű funkcionalitást, az üzleti folyamatok teljes automatizálását kínálja. „Az egyik legnagyobb csapás, ami az üzletet érheti, a nem teljes automatizáció” – jelentette ki Ellison. A nem teljes auto-

matizációval ugyanis együtt jár a nem teljes információ. Végül a harmadik kérdés az integráció: ezen az Oracle azt érte, hogy minden adat egyetlen helyen, egyetlen adatbázisban van. Minél kevesebb adatbázist használ egy rendszer, annál kisebb a költsége, és annál jobban elérhető az információ. Ma már – az Oracle 9i és a futóztató számítógépek támogatása jóvoltából – egy helyen tárolható a vállalatok valamennyi adata, mondta Ellison.

nyan adatokat kinyerni, amelyek nem vezetnek már elve az együttműködésre. Hiába az alkalmazásintegrációs erőfeszítések; ennek a felfogásomódna a hibáját egyebek között az is igazolja, hogy az elektronikus beszerzések terén az SAP feladta az együttműködést a CommerceOne-nal, indokolta állásipontjait Ellison.

Szóba került az Oracle új erőforrás-kihelyezési ajánlata is. Már ma is van ilyen szolgáltatás (Oracle.com néven), de egyelő-

Az első évben az ügyfélnek annyit kellene fizetnie ezért, amennyi a korábbi informatikai költségvetése volt, majd évről évre 5-5 százalékkal kevesebbet. Az Oracle nem kérne pénzt az átállásért vagy az esetleges hardverbővítésekért, és vállalná a felhasznált által most használt funkciókat mind

A Budapest Bank informatikai menedzsere, Garadnai Róbert szerint ez a konstrukció Magyarországon is életképes lehet, hiszen itthon is sok az olyan felhasználó, aki nem tartja az informatikai „core businessnek”, s ők alighanem szívesen vesznék minden olyan kezdeményezésért, amely révén szol-

gáltásként juthatnának a számítástechnikához. Az Oracle Magyarország marketing igazgatója, Deme Csaba elmondta, hogy a szolgáltatásra már Magyarországon is elfogadnak jelentkezőket; a szolgáltatás részletes feltételeit is tartalmazó ajánlatot várhatóan három hónapon belül készítenek.

Mint oly sokszor, Ellison megint előbb ment a hivatalos, most éppen az Oracle 11i új árazásáról szóló bejelentésnek. Az eddigi meglehetősen bizonytalan árképzés helyébe egyszerűsített licenclajdó lépett: minden power user után 4000 dollár, az eset felhasználók után 400 dollár kell fizetni. A felhasználó ezért az éret megkapja a teljes alkalmazáscsomag használati jogát, arról nem mondtak részleteket, mi a helyzet akkor, ha valakinek nincs szüksége a teljes alkalmazáscsomagra.

Kérdésre válaszolva Ellison még elárulta, hogy véleménye szerint 2005-re az Oracle bevételeinek nagyobbik részét már az alkalmazáscsomag adja majd, s nem az adatbázis-kezelő.

SCHOPP ATTILA

Ellison a vetélytársakról

A sajtótájékoztatón Larry Ellison azért hű maradt önmagához: volt egy-két keresetlen szava a vetélytársakról. „A Microsoft nem igazán jó a biztonság terén. Nem hiszem, hogy elkezdettök küldésével sokat lehetne ezen segíteni” – utalt arra az esetre, amikor Bill Gates memóban hívta fel a Microsoft-alkalmazásokat figyelmét a biztonsági kérdésekre. Oracle-adatbázist még sohasem törtek fel; a Microsoft Passport Wallet internetes adatbázisba viszont már 20 perc alatt bejutott az első hacker. „Húsz perc a szóval szemben – elég nagy különbség” – jegyezte meg Ellison. Az IBM is megkapta a magáét. „Tudják, hány nemzetközi biztonsági minősítése van az Oracle-nek? Tizennyegye. Es az IBM-nek? Egy sincs” – hívta fel a hallgatóság figyelmét a különbségre az Oracle-vezér.

Az elnök-vezérigazgató szerint nem vált be az az elképzelés, amely szerint sikeresen össze lehetne kapcsolni a különböző cégektől származó „csúcskategóriás” (best-of-breed) alkalmazásokat. Mindenkéül külön adatbázis kell, és olyan alkalmazásokkal nem lehet hatéko-

re összesen csak vagy 150 előfizetője van a világon, és közülük csak 10 az EMEA-térségben. Az új ajánlat szerint egy öt-éves szerződés fejében az Oracle átvinné az ügyfél teljes informatikai rendszerét, ezt mindentől átvenné Oracle Applications 11i-re, s azon működtetné.

beptü a rendszerbe. Így mindenki jól járna, érvelt Ellison: a cég kevesebbet – és kiszámítható összeget – költ informatikára, az Oracle pedig olyan olcsón működtetheti az egységes környezetet, hogy neki is megéri. A cégvezér szerint a legtöbb vállalatnak kínálhatnák ebben a formában megoldást; ha valakinek mégis olyan különleges rendszere lenne, amelyet nem tudnak helyettesíteni, akkor vagy nem vállalják a szolgáltatást, vagy nem a teljes információt felölletl szerződés kötik.

Szoftverfejlesztőt

keresünk,

Visual FoxPro
gyakorlat előny.

„Felhasználói alkalmazások”
jellegre a kiadóban.

(Cím: 1065 Budapest,
Révay u. 10.)

06022

PANNON SUPPORT
RENDSZERVÉZÉS Kft.
info@psr.hu

Tel.: 269-2233, 301-0429
Tel.: 382-0313, 382-0314

IBM NetVista számítógépek 3 éves garanciával már 153.300,- Ft-tól!!!

IBM Server AKCIÓ!
Server 3 év garanciával 266.900,- Ft-tól!

IBM Notebook már 364.000,- Ft-ért!

Microsoft

MS Windows XP Home	30.400,-
MS Windows XP Pro	45.950,-
MS Office XP SBE	45.450,-
MS SBS 2000 Server	145.000,-

HP

HP LaserJ 1100W	79.700,-
HP LaserJ 1200	111.000,-
HP LaserJ 2200	158.900,-
HP színes lézér már	468.900-tól!

N Antivirus 7.6 Suser 83.400,-
Munkaállomás és szerver védelem!

Árának a 25%-os ÁFA-t nem tartalmazzák! Az árvidtoltatás jogát fenntartjuk!

A szerkesztőségi anyagok
virusszűrőzést az

F-Secure Anti-Virus
programmal végezzük,
melyet a

2F 2000 Kft.,
a szoftver magyarországi
képviseelője biztosít.

<http://www.2f.hu>

Öten a távolsági porondon

Január 22-ől a Matávon kívül a V-Com, a V-Fon, a PanTel és az eTel is kinálhat helyi, belföldi távolsági és nemzetközi telefonos szolgáltatást, a Telia International pedig nemzetközi összekapcsolási szolgáltatást kínálhat más távközlési társaságoknak. Tájékoztatta a sajtó képviselőit Frischmann Gábor, a HIF elnöke. A tényleges piacra lépéshez persze a szolgáltatások előhívásáira van szükség-

gük (ezeket az említett szolgáltatók korábban már megkapták), továbbá a hálózatok összekapcsolását szabályozó szerződésekre (tavaly év végén a Matáv a Vivendivel – árméneti jelleggel – kereskedelmi alapokon már megállapodott az

összekapcsolásban). A verseny minden bizonnyal a távolsági és nemzetközi hívások területén indul be a legkorábban, a helyi hívások piaca nem igazán vonzza a szereplőket.

December 23-án több bejelentés érkezett a HIF-hez tudakozószolgálatunk ügyében; ezek elbírálására azonban hosszabb időre van szükség. Két további társaság tett bejelentést belföldi távolsági és nemzetközi szolgáltatásra, de a HIF hiánypótlásra visszaadták nekik az anyagokat.

Frischmann Gábor azt is elmondta, hogy a PanTel hivatalos eljárás kezdeményező dokumentumot nyújtott be a Hírközlési Döntőbizottsághoz (HDB), a PanTel a HDB döntését kéri a Matáv és közte az összekapcsolási szerződés miatt kiborítandó vitában. A PanTel úgy értelmezi a törvényt, hogy december 23. után már teljesítendő az összekapcsolási kötelezettség, a Matáv pedig úgy értelmezi, hogy az összekapcsolási referenciájánál előlagos után köteles elkezdni az összekapcsolásról szóló tárgyalásokat. (Az összekapcsolási referenciájának beadásának határideje január 23. volt – a törvény a Matávot és a helyi koncessziós társaságokat is kötelezi.)

A HDB-nek 45 napja van arra, hogy határozatra jusson. Időközben a felek

Összekapcsolódna

Az eTel Magyarország január 22-én elküldte a hálózatok összekapcsolásáról szóló ajánlatát a Matávnak, tájékoztatta Nagy Zoltán marketingigazgató a Számítástechnikát, és azt is elmondta, hogy ha a Matáv elutasítja az eTel kezdeményezését, akkor az alternatív szolgáltató a Hírközlési Döntőbizottsághoz fordul, vagy jogi útra tereli az ügyet.

persze megegyezhetnek egymással – abban az esetben a HDB-nek csak jóvá kell hagynia a megállapodást –, különben a HDB dönt. Határozata azonnal végrehajtandó, további időhúzásra tehát nincs mód, jelentette ki Frischmann Gábor, majd hozzátette: a HIF értelmezése szerint december 23-a óta fennáll a Matáv költésgel alapú összekapcsolási kötelezettsége. Más kérdés, hogy a megállapodást később hozzá kell igazítani a már elfogadott referenciájánálhoz. A referenciájánál elfogadása egyébként 5 hónapja is telhet.

MALLÁSZ JUDIT

•online: www.krt.hir.hu/jpg_archivum.php
(2001/24./48. 2002/4)

Vége az olcsó csomagoknak?

A világ számos fejlett országában – különösen Nyugat-Európában – gyakorlatilag telhdőrt a mobilpiac, ezért a gyártók várhatóan leállnak az egyszerű és olcsó készülékek előállításával, vagy csak nagyon kis mennyiségben szállítanak majd úgynevezett low-end telefonokat. A Westelnél ezért azt várják, hogy a magyar piacon is emelkedik majd a készülékek csomagok ára, mondta Bodnár Zsigmond, a társaság vezérigazgató-helyettese: „Nem azért nőnek majd az árak, mert a szolgáltatók csökkentik a készülékárakat, hanem azért, mert az árak, hanem egyszerűen nem vagy csak nagyon kis mennyiségben lesz a piacon tömegtermék.”

A karácsony előtti időszakban egyébként még nem érzékeltek a vásárlók áremelkedést. Sőt, előzőre történt meg a magyar piacon, hogy 10 ezer forint alatt is lehetett előre fizetett kártyát és készüléket tartalmazó csomagot vásárolni. Minden bizonnyal a rendkívül kedvezményes konstrukcióknak is köszönhető, hogy az ünnepek előtt ismét sokan kigyűrték a mobilársaságok boltjaiban. A Westel például éves ügyfélszám-növekedéséről 26 százalékos érte el decem-

berben, majd az új év első napjaiban bejelentette, hogy elérte a 2,5 milliós előfizetőszámot.

Mobilpiacuk jövőbeli alakulásáról, illetve a Westel várható piaci magatartásáról Bodnár Zsigmond így nyilatkozott: „A piacvezetés most stratégiai cél megőrzése nem kérdőjelezhető meg, de lépéseink természetesen függnek a versenytársak piaci magatartásától.”

MALLÁSZ JUDIT

Még drága a GPRS telefon

Hasonlóan az elmúlt évek tendenciájához, világviszonylatban, de Magyarországon is tovább nő az SMS-forgalom. Az ünnepek alatt például volt olyan időszak, amikor a Westelnél örökönt 800 ezer SMS-t regisztráltak. Szakértők szerint az SMS az adatátviteli szolgáltatások előfutára, ezért a következő 6-12 hónapban az SMS alapú tartalom-szolgáltatások elterjedésére számíthatunk. Várhatóan így szorít rá a piac a mobiláramlat-szolgáltatókúra, és használja majd őket a GPRS technológiával, valamint a harmadik generációs technológiákkal is. Kérdés persze, hogy milyen készülékekbe építik be a GPRS funkciót. Jelenleg csak néhány csúcskategóriás GPRS telefon van forgalomban, várható azonban, hogy a következő 6 hónapban a közepkategóriás telefonokban, év végre pedig talán már az olcsó készülékekben is megjelenik a GPRS funkció. A Westelnél egyébként a GPRS-t használó ügyfelek száma az ezres nagyságrendbe esik, tájékoztattak a társaságnál.

Ellenőrzött forgalom

A 2001 szeptemberi bevezetés óta közel 10 ezer ügyfél választotta a Matáv előre fizetett, Kontroll díjcsomagját, tájékoztatta Scheffer Rita termékmenedzser. Hogy ez kevés vagy sok, az persze megítélés kérdése; a távközlési vállalatnál mindenesetre nagyjából erre számítottak.

A vezetékes telefonársaságok gyakorlatában világviszonylatban sem túlságosan elterjedtek az előre fizetett csomagok. Magyarországon pedig egyelőre csak a Matáv kínál ilyet, hangsúlyozta Scheffer Rita, majd hozzátette: „A vezetőek világban a pre-paid díjcsomag bevezetését alapjában az indokolja, hogy a felhasználók egy rétege szereti ellenőrizni kiadásait. Nem arról van tehát szó, mint a mobiltelefoniában, ahol az előre fizető ügyfelek jó része többnyire SMS-erik, illetve hívásokat fogad. Ennek megfelelően a Matáv Kontroll díjcsomagjának percdíjai sem haladják meg annyival a havi díjas percdíjakat, amennyivel a mobilársaságoknál szokás.”

„Egy átlagos vezetékes prepaid-ügyfél havonta 150-200 percet telefonál.”

MALLÁSZ JUDIT

Hivatalos adat: közel 5 millió

A Hírközlési Felügyelet legfrissebb adatai szerint tavaly decemberben a hazai mobil-előfizető száma meghaladta a 4,9 milliót. A piaci részesedések a következőképpen alakultak (zárójelben a novemberi adatok): Westel – 50,65 százalék (50,88), Pannon GSM – 39,66 százalék (40,20) Vodafone – 9,69 százalék (8,92).

Fehérváron a Vivendi

A Vivendi Telecom Hungary és Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közös gazdasági társaságot alapított alternatív városi távközlési hálózat létrehozására; a Vivendi így önálló hálózatot jelenhet meg a Matáv területén.

Az önkormányzatnak 25 százalékos tulajdonrészre van a társaságban, és vétőjoga lesz a cégműködést lényegesen befolyásoló döntésekben. A szerződés a Vivendinek lehetővé teszi ad arra, hogy 2002 végéig mintegy 25-30 kilométer hosszúságban városi távközlési aléptírnyszerűsítésként alakítsa ki. Az önkormányzat a közterület használatáért 33,75 millió forintot kap, ez azt az összeget a közös gazdasági társaságban tőkeemelésre fordítja. A több mint 300 millió forintos tervezett beruházás márciusban kezdődik. Ez év december végéig 27 kilométernyi hálózat épül ki a városi távközlési szempontból legfontosabb területein.

Nemrégiben a Vivendi hasonló tartalmú szerződést kötött a pécsi önkormányzattal.

MALLÁSZ JUDIT

Újabb Java-központ

A Java programozási nyelv szélesebb körű megismertetése lesz a fő feladata annak a Java Szakértői Központnak, amelyet január 23-án adtak át a Budapesti Műszaki Főiskolán (BMF). A központ a graduális és az egyéb képzésben résztvevőket szolgálja. A későbbiekben a központ különféle vállalkozásokba fog

majd – például előadásokat tart, szakértői központként működik, illetve fejlesztéseket vállal.

A Sun Magyarország segítségével bevezetett számítástechnikai labor egy nagy teljesítményű kiszolgálóból és 18 munkállomásból – köztük 12 SunRay vékonygyűjtő-gépből – áll. A számítógépek és a hozzájuk tartozó szoftverek

összértéke mintegy 20 millió forint; a Sun ezenfelül hozzájárul a központ működési költségeihez, és részt vállal a tananyag összeállításában. Tavaly a Sun három ilyen központot, illetve számítástechnikai labort szerelt fel és adományként vagy kedvezményként összesen 300 millió forint értékű eszközöket, számítógépeket, illetve tananyagot szállította a Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Irodának (NIIFI) Magyarország első szuperszámítógépét (s ez bekerült a világ 500 legnagyobb teljesítményű gépe közé).

Keresztesi János, a Sun Magyarország ügyvezető igazgatója elmondja, hogy jelen további támogatásban részesítik a felsokegyházi: Nemzeti Szakértői Központot hozták létre, és országos hálózatot fejlesztenek a Java-laborok és -központok meglévő rendszerét. Az átadásón Stumpf István kancelláriaminiszter többek között arról beszélt, hogy reményei szerint az üzleti élet szereplői az oktatás támogatásában is versenytársak fognak egymással, majd a kormány nevében stratégiai szövetséget kínál fel a hazai multinacionális cégeknek és az intézményeknek.

SCHOPP ATTILA

Retinánkon Zemplén

Internetes adatközpontot adtak át a Zempléni Településszövetségnek. Ezt a RETINA nevű rendszert Kunos József, az Excellence Rt. vezérigazgatója tervezte és a Unisys Magyarország Kft. hozta létre; a rendszer főleg a helyi önkormányzatok munkáját és a települések közötti kapcsolattartást segíti, és támogatja a térség gazdasági fejlődését.

A RETINA – azaz Regionális Együttműködésen Alapuló Technológia és Innovációs Adatközpont – két éves fejlesztés eredménye. A projektben valamennyi település kapott számítógépet, és önkormányzatoként két-két munkatárs számítástechnikai oktatásban részesült, ezenkívül létrejött egy országos viszonylatban is egyedülálló tartalmú honlap (www.zstc.hu).

Az adatközpont 12, közélső adatokból felépülő adatbázist is tartalmaz.

A 90 település összefogásával alakult Zempléni Településszövetség két éve töltötte ki célul azt, hogy az elmaradottabb felszámolásának egy eszközreppen megjelenjen az internet. A projekt teljes értéke 136 millió forint – ennek az összegnek 52 százaléka PHARE-támogatás, 21 százaléka a Műszaki Fejleszté-

s Célirányzatból származik, a fennmaradó hányad pedig önkormányzati hozzájárulás. A tervek szerint a történelmi Zemplén megye szlovákiai területeire is kiáramlik terjesztieni a rendszert.

A RETINA-honlap csak közadatokot tartalmaz, például idegenforgalmi ismertetőket és a területfejlesztési dokumentumokat, valamint 12 adatbázist a következő témakörökben: kutatás, turizmus, közigazgatás, kultúra, néprajz, köznevelés, mezőgazdaság, vállalatok, vállalkozásfejlesztés, pályázatok, kultúra és fejlesztés, Európai Unió. A honlapot olvasni lehet a Zempléni Településszövetség tagtelepüléseiről, fotógyűjtemény látható a térségről, s van rajta egy internetes URL-gyűjtemény is – ez kizárólag a térség önkormányzatainak, vállalkozásainak könnyebb eligazodását segíti. A honlapon a térség fejlődési irányain megvitatott interaktív fórumok működnek, a legfontosabban megjelennek majd rajta a folyamatosan megjelenő hírek, információk is.

A honlap nem nyilvános felülete a Településszövetség tagjainak egymás közti kommunikációját segíti.

MÁRTONFFY ATTILA

VÉLEMÉNY

Halasztva

Most már biztos, hogy egy több mint öt éve zajló folyamat állt le több hónapra, de lehet, hogy még hosszabb időre. A fenti mondat persze több projektje is igaz lehet, de a következő gondolatok

egy konkrét ügyről, a hánnyatott sorok készletéről hálózatról, a Tetra-ról szólnak.

Mint emlékeztet, évekkel ezelőtt arról folyt a vita, hogy a két azonos cél megvalósítása, a Tetra és a Tetrapol közül melyik valósuljon meg Magyarországon. Végül aztán valójában a kormányzat először is kijelölte a rendszert megvalósító és üzemeltető szervezetet – ez a Posta lett –, és abban is döntés született, hogy a Postát Tetra alapú hálózat kiépítésére szolgálták fel, megpedig rövid határidővel, mert például a budapesti hálózatnak tavaly év végén már működnie kellett volna. Idáig minden is volt a dolog – bár néhányan már akkor is úgy gondolták, hogy az idő elviselhetetlenül rövid.

A munka azonban megindult, dönteni kellett volna tehát a rendszerszállítóról. Ez a döntési folyamat azonban valamikor novemberben éreztethet lelassult, majd néhány hete jól láthatóan leállt. Így azután most, a napi szintű meglepetésen túl, senki sem dobogt meg azon a híren, hogy a pályázati eredménytelennek ítélt a döntésről. Arról pedig egy szó sem esik a tenderről szóló sajtóközleményben, hogyan és mikor folytatódik a rendszerszállító kiválasztása. Bizonyos tehát, hogy a következő néhány hónapban semmi sem történik majd az ügyben.

Féltetés ne essék: ez az írás nem a lehetséges rendszerszállító üzemeltetőjével, ennél sokkal többről van szó. Ez a rendszer ugyanis nemcsak hogy nagyon fontos lenne a közbiztonság fenntartásában, sőt információjai hánnyel sokkal magasabbra emelhetné a biztonság szintjét, hanem igen fontos volna a természeti csapások elleni küzdelemben. Csak helyeselni lehet, hogy a különböző távközlési cégek kisebb-nagyobb adományokait támogatják például az árvízvédelem munkáit, de nem éppen célszerű dolog ezekre az adományokra alapozni egy or-

szágos vízügyi riasztórendszer. Ugyan-ez a helyzet más, hasonló jellegű szervezetekkel, joggal vélhetjük tehát úgy, hogy a Bellügyminisztériumon kívül – az ő képviselőit már sokszor kifejezték, mennyire hiányzik nekik egy ilyen rendszer – mások is sajnálkoznak a mostani, immár időshatár nélküli halasztás miatt.

Van még egy vetülete a dolognak: a különböző cégek rádióhálózat-igénye. A kormányzat alkalmazások mellett ugyanis nem kevésbé fontos szemben a készlettel rendszerben a szállítóállatok és más, a helyüket sokat változtató alkalmazásokkal dolgozó vállalkozások igénye. Persze erre azt lehet mondani, hogy ott a GSM és ipari változata, a GSM-Pro. Ez is lehet válasz a kérdésre, de az érinetiek valószínűleg nagyobb biztonságban éreznék magukat, ha olyan megoldásra támaszkodhatnának, amely az eredeti tervek szerint készlettel (azaz véletlen körülmények között is működő) célokra is alkalmas, és anélkül csupán a használt frekvenciákon állt el. Így azután, bár a ketős elvileg független egymástól, addig, amíg az első létre nem

...nem éppen célszerű dolog
...az adományokra alapozni
egy országos vízügyi riasztó-
rendszer

jón, a másodikból sem lesz semmi, már csak ezért sem, mert infrastruktúrájukban csak azonos elem van.

Most tehát mindenki vár: az persze nemigen tudni, hogy mire. Hiszen a két versengő infrastruktúra – mármint a Tetra és a Tetrapol – közül nincs baromdi. A Tetra belülről pedig, bár eredetileg különböző célokkal indult, végül egyetlen szabványúnál kötöttek ki. Minden résztvevő már-már az unalomig ismételté érte, felsorakoztatva referenciáit és bemutatva megoldásait. Minden szakember levonhatja a maga következtetést, és betervezheti a politikuskor. Mert itt is – mint oly sok mindenben – végül a politika dönt. Hogy a politika lassan dönt, az közhely. De a lassóság ez esetben minden eddigig fűltes, mert őt éve egyből sem megy, mint hogy döntésre várunk. Jó lenne, ha végre történe valami más is.

RÉVESZ GÁBOR

A navigátor visszatér

Az OpenOffice.org a Microsoftnak való betartás heroikus szándékából született.

Rendszerváltás. I. című novemberi jegyzetemre több reflexió jött, mint az utóbbi két évben együttesen. Nemrég például hosszasan érdeklődtem ismeretlenem különféle tibi nyelvű szövegszerkesztőket, és általában a tibi szövegfeldolgozásának problematikáját, közben kiértem a tibi írásbeliség történetére és más hasonlóképp háborzongató adatokra, nyájas olvasom nyilván győzteskedélyt kapott az igazolomtól, de túlélt, és meg se nyíkkant. Most, amikor arról volt szó, hogy létreírom az egyik operációs rendszert és felírtam a helyébe egy másikat, most bezegregált, pedig ebben a szövegben a klasszikus tibi nyelv szépségeiről egy árva szó se esik.

Az olvasó lelke észak-fok, titok, idegenség.

Öröm viszont számomra, hogy a levélrók nagyobbik fele egyszerűen csak sikert kíván a Linux használatához, némelyik felajánlja a segítségét, esetleg megemlíti, hogy kellemesen csalódott, mert a Linux-felhasználókra jellemző erkölcsi és szellemi kvalitásokat belőlem azért nem vetté volna ki. Más részük szemembe veti azt a mondatot, amely szerint *„Képzelnék el egy áruval jönnöt, nagy szofverkereskedést, ami ott látható, az Linux alatt mind nem létezik”*. A valóság ezzel szemben az – mutat rá nyájas olvasóm –, hogy Linux alá (igenis az alkalmazások párlan bősége létezik, tibi Linux alatt éppen az okozza a legfőbb gondot, hogy a rendelkezésre álló eszközök kimeríthetetlenül gazdag kínálatából az adon feladathoz melyiket válasszuk.

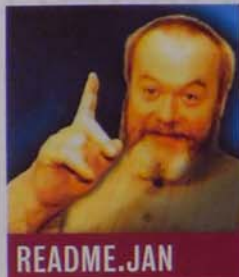
Erről nekem nincs mit mondanom, ha ez a probléma, akkor ez a probléma. Idővel majd csak megoldódik ez is valahogy.

A TeX, az anyós, és a palacsinta

Más levélrók konkrétan azt nehezményezik, hogy egy képezelbeli újság szerkesztésében a sűrűsödött nem Linux alatt dolgozhatnak, mert Linux alá kiadványszerkesztő program nincs.

Nyájas olvasóm rámutatnak, hogy Linux alatt igenis létezik kiadványszerkesztő, mégpedig a legjobban, a TeX.

Az első tucat ilyen emailre még válaszoltam egyenként, aztán úgy gondoltam, hogy majd itt a laphoz egyeztetem, noha fölösleges, de azért mégis.

Tehát:

1. A TeX képletekkel telezsúfolt, elsősorban matematikai tárgyú szövegek zsedefűrésze, s ennek megfelelően leginkább tudományos munkák – cikkek, folyóiratok, könyvek – előállításban vált be.

2. Tegyük egymás mellé az *Alkalmazott matematikai lapok* és, mondjuk, a *Blikk* egy-egy példányát. Figyeljük meg és hasonlítsuk össze őket alaposan.

3. Tapasztalati fogjuk, hogy vizuálisan megjelenésükben egyenlőtlen észrevehetően különböznek, bár kétségkívül kiadvány ez is, az is.

4. Most képezelbelben tegyük egymás mellé egy csipketerítőt és egy palacsintát. Mindkettő lapos és kerek, és mindkettő az anyósunk készíttette. Nyilván ugyanazal és ugyanúgy.

5. Ezt ellenőrzendő, látogassuk meg az anyósunkat, a palacsintásütőt dobjuk ki, majd követeljünk tőle palacsintát. Arra fog hivatkozni, hogy nincs sütő. Ekkor mutassunk rá, hogy van viszont borsóoltó. Válasszaban anyósunk minden bizonnyal annak a véleményének ad hangot, hogy mi viszont komplett hűlőkép vagyunk.

No ennyit a TeX-ről meg az újságíróiálásról, most pedig menjünk tovább.

Nyitott vagy csillagos irodák

Ehíval tárgyunk az OpenOffice legfrissebb linuxos verziója, teljes nevén az OpenOffice.org. 641, ami lényegében egy továbbfejlesztett StarOffice. Mint

közudott, a StarOffice a nyolcvanas évek közepén alakult StarDivision hamburgi cég terméke volt, és a Sun 1999 nyarán megvette, 2000 októberében pedig nyitotta a forráskódját. Ekkor jött létre az OpenOffice.org azzal a céllal, hogy a StarOffice-t immár nyílt forráskódú terméként fejlessze tovább. Ezzel együtt StarOffice név StarOffice is lesz a jövőben, a 6,0 már a StarOffice-nél, ám a StarOffice név StarOffice-nél nem Sun.com-nak fogják hívni, mint gondolnánk, hanem StarOffice-nak. Ezzel szemben az OpenOffice szövegszerkesztőjét *OpenOffice.org Writer*nek kell szólítani, ami azért kissé súlyos. Kébé olyan, mintha a WordPerfectnek mostanság *Corel.com Word*-a a hivatalos neve.

Továbbá a 641-nél 6,4 helyett áll, ez ugyanis nem verziószám esetleges tizedesponnal, hanem *build number*. De

l. kép

hát végül is ez se olyan nagy baj, majd hozzáteszünk.

A fontos az, hogy az OpenOffice.org 641 jóval használhatóbb, mint a StarOffice 5.2 volt. Mindenekelőtt fűrűgéb, hiszen azért maradt el belőle a saját munkaszáj (ami a StarOffice korábbi verzióinak megkülönböztető jege), hogy a program felgyorsuljon; más kérdés, hogy a sebesség illyeténképpen növekedését érzékszervi észlelés útján nem mindig tudjuk detektálni, a program induláskor végképp nem. Olyan ez, mint a tojásnak lerakni egyenként őrástetknököt fekezveztett száglodolász a holdfényes ceyloni éjszakában, némelyik őrástetknök nyilván gyorsabban halad a parti homokot, mint más őrástetknök, de hát ember nincs a világban, akinek kellő türelme volna ahhoz, hogy azt tudományos pontosságig kimutassa.

Egyszóval az OpenOffice.org 641 indulása kissé lassú. Utána viszont teljesen normális benyomást kelt, sőt a szövegszerkesztője igen nagy terjedelmű dokumentumok esetében állítólag gyorsabb, mint a Word 2002. Utóbbi – így mondják – a végőskép elfárad, ha az egész *Háború és béke*t egyben beleöntik, míg viszont az OpenOffice.org Writer, ha minden igaz, ez esetben is vargogó marad. Ezt nem ellenőriztem, részint mert nincs Office XP-m, részint pedig mert digitalizált formában nem áll rendelkezésemre a *Háború és béke*, saját kezűleg begépeltem pedig most nem akarom. A legnagyobb terjedelmű dokumentum, amivel az OpenOffice.org Writert kiprobáltam, Dante *Leteni szíznő*zék, mintegy ötszázahavannézet betű, ez a program úgy kezelte, mint egy haikut. Ha pedig a szövegszerkesztő olyan, hogy szokványos irodai feladatokra is használható, akkor nyilván tökéletes is olyan (kivéve, mint majd látni fogjuk, a Draw-1), továbbá akkor már olyan a komplett rendszer is.

Magyarul: akkor a Linux voltakképp irodai környezetben is működhetem.

Mint tudjuk, az OpenOffice.org 641 és a StarOffice úgynevezett integrált irodai programcsomag, linuxitól felebarátaink esetleg úgy mondanák, hogy „olyan, mint a Microsoft Office, csak jobb”, és ennek a fele igaz is, tehát hogy olyan, mint a Microsoft Office. A másik fele már nem annyira igaz, de hát így is fifty-fifty, ami egész jó arány. Mindenesetre valamelyest közelebb járunk a tényekhez, ha azt mondjuk, hogy az OpenOffice.org a Microsoftnak való betartás heroikus szándékából született. Konkrét eredmények előddig nemigen állnak mögötte, ám a kínai piac lenyitása még mindig bejött. Igaz, ez nem is lenyitás a szó eredeti értelmében, hiszen a világ természetéből – szabadszofver – fakadóan piaci sikerrel nem beszélhetünk, a siker itt az, ha ezen a piacon a Microsoft sem kaszál. (V. ö.: „döglőljön meg a szomszéd tehené!”.)

Ennyit a dolgok érzelmi háttéréről, és vágnunk is a dolgok középpébe.

Fagyjunk le, és lövők

Előrebocsátom, hogy itt és most csakis az OpenOffice.org 641 szövegszerkesztőjéről lesz szó. Először ugyan meg akartam nézni más modjokat is, kezdve a grafiakival (Draw), e célból létrehozta egy üres művészi dokumentumot, abba beillesztettem egy JPG-ábrányt, amely az általam tipikusnak tekintett felhasználót ábrázolja felhasználás közben (l. kép), végül a mű bal felső sarká-

ban szöveget kívántam volna elhelyezni, csak ennyi: *A felhasználó*. Sajnos az OpenOffice.org 641 ekkor (konkrétan a fontválasztó panel megjelenését követően) lefagyott. Kilöttem, újraindítottam, megkérdezte, hogy helyreállítsa-e a szerkesztői munkát, igennel választottam, lefagyott, kilöttem, újraindítottam, lefagyott. (Persze ilyenkor a grafikus környezetet is vitte volna magával a jeges sírgödörbe, de hát Linux alatt előfordítja az ember a haitlovétu konzolt, és fő. Ugyanezt éppenséggel Windows alatt is be lehet mutatni, ám ezt kevesen tudják.) Megint kilöttem, újraindítottam, és megpróbáltam még egyszer előállítani ugyanazt a képet, de az OpenOffice.org 641 ekkor már nem fagyott le, hanem egyik pillanatról a másikra ellalt. Újraindítottam és megint megpróbáltam összehozni a képet, ellalt.

Ekkor döntöttem úgy, hogy most csak a szövegszerkesztőről lesz szó, semmi másról.

Ezúttal tehát az OpenOffice.org Writerről írok, szükségképp ezt a szöveget is benne hozom létre, nem pedig a gimben, s ennek máris megvannak a maga kedvezőtlen vonzatai. Egyebek között többször le kell írnom azt, hogy OpenOffice.org 641, tehát ez a feladat automatizálható valamiképp. A gimnél ilyenkor beírom a parancsorsóba, hogy

!ab oo OpenOffice.org 641
 ahol az „oo” az OpenOffice.org 641 kifejezés általam használati kívánt rövidítése, és ezt követően a szövegbe írt oo OpenOffice.org 641-gyé változik. Felhasználóbarát alkalmazásoknál persze bonyolultabb a helyzet, ám ez itt még csak irodai programcsomag, amit akár melyik arizonai titkárnőnek helyből kell tudnia kezelni, tehát a dokumentáció elolvására nélkül, ami – már mint az elolvasás – ismert okok folytán amúgy se volna véghezvihető. Jómagam pedig öreg róka vagyok, csaknem húsz év számítástechnikai gyakorlattal a hátam mögött, tehát amit egy félánalfabéta arizonai titkárnő tíz perc alatt megcsinál, azt fél órában belül én is röhegve abszolválom.

Nyilván Yous I/ AutoCorrect, és lám, van is ott egy olyan fill, hogy Replace, tisztára, mint a Wordben. Be is írom, Replace: oo With: OpenOffice.org 641, az OK-ra kattintok, aztán csak annyit írok a szövegben, hogy oo, és ez úgy fog megjelenni, hogy OpenOffice.org 641.

De nem úgy jelenik meg, hanem úgy, hogy oo.

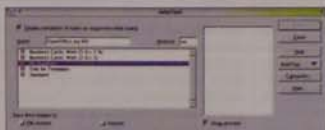
Ellenőrzöm, a bejegyzés korrekt. Próbálok nem módosítani.

Megcsinálom előlről, próba: megint csak nem módosítok.

Jó, akkor ezzel a vonallal most leállunk, használnom inkább az AutoText funkciót, az AutoCorrectre idővel majd visszatérek.

Kijelölöm a szövegben azt, hogy OpenOffice.org 641, a funkciót meghívandó, leütöm a (Ctrl)-(F3)-at és abban

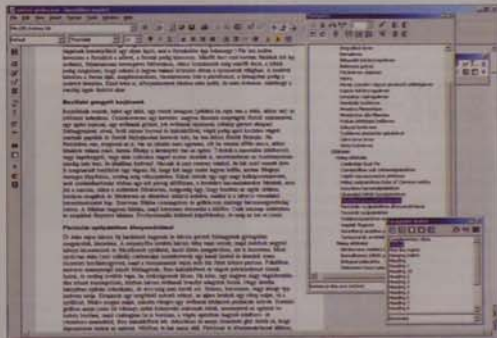
a pillanatban a harmadik virtuális képernyőre repülök át. Merthogy ez itt KDE, aminek vannak virtuális képernyői (maximum tizenhat), ezért közt a (Ctrl)-(F1..F4) kombinációival váltogathatok. Így a (Ctrl)-(F3) a harmadik képernyőre visz.

2. kép

3. kép

4. kép

Nem baj, a billentyűkombináció megváltoztatását az OpenOffice.org 641 is lehetővé teszi, noha némi fejlettség okával, de ennek is csak örülhetünk, minthogy az elme tomatizását mindennél hatékonyabban lassítja az öregedést.

Megvolt, kijelölöm megint az OpenOffice.org 641 kifejezést és leütöm immár a (Ctrl)-(Shift)-(F3)-at, megjelenik a párbeszédablak, amelynél a kijelölt szöveget – hitem szerint – valamilyen formában már látnom kellene, ámde nem látom. Beírom kézzel, keresem az Add, Apply vagy OK gombot, egyik sincs. Van ugyan egy Insert gomb, de az, mint a 2. képen látjuk, inaktív.

Megfoghatatlan számonra, hogyan módok ez az üz.

Kénytelen vagyok a helpet meghívni, ami azért ritka nagy szégyen.

Kiderül, hogy miután beírtam a bejegyzés azonosítóját és a rövidítést, amit itt shortcutnak neveznek, akkor oldalt az AutoText gombra kell kattintanom (tehát az AutoText párbeszédablakban van az AutoText gomb, ahogy a mátrójunka bubában is van egy kisebb buba, abban

meg egy még kisebb), akkor kapok egy új panelt, ott lesz egy New menüpont, az felel meg annak, amit a csökötebb képreleíró fejlettség normális körülmények között az OK betűkkel szoktak megjelölni.

Ezernek az ő esze megáll. Visszont ha ez sikerült, akkor nem kirát, hogy az AutoCorrect lekezdése is sikerülmi fog. Felfokozott önbizalommal ütöm le az (Alt)-(T)-(A) billentyűket, és máris szemet szúr valami a párbeszédablak tetején: „Replacements and exceptions for lan-

A Formában megintcsak nincs, de megnézem a többi menüpontot is, nincsen sehol.

Akkor most lemegeünk az almenükbe, Formát I Paragraf a legnyilvánvalóbb lehetőség, de ott nincs. A stílusoknál van minden nyavalya, kivéve a nyelvi beállítás. Átmezem az egész menürendszer, a Language szót nem találom sehol.

Feladóm, jöhet a help. Természetesen az eredmény az, hogy a Language menüpont fölött számtalanszor siklottam el, mert olyan helyen van, ahol az én szemem sohase keresné, jelesül a Font lülon. Mármost a betű az én fogalmaim szerint lehet medievális (trenszerász vagy barók antikva), klasszicista, egyiptemie, groteszk (sans-serif) vagy fraktúr, emellett lehet kézírás utánozó és lehet díszbetű. Ezekén a betűcsaládok belül vannak típusok, mint például a Baskerville, a Bembo, a Garamond vagy a Plantin, vannak változatok (világos, normál, félkövér; kövér, továbbá álló, dőlő stb.), ezzel szemben angol betűt, francia betűt, olasz, magyar, portugál vagy dán betűt nincsenek.

Egyébektől a szövegem nyelvi szempontból semmi/nyelvi (nőve) utvi beállítás, az OpenOffice.org 641 fogalmait szerint ilyen is van. Átállítottam magyarra, és az AutoCorrect atól kezdve működik.

Azt hiszem, az a legjobb, ha én itt többé semmit nem óhajtok megtálatni; hanem nyomom egyből az (F1)-et; egyebet már akkor így kellett volna döntennem, amikor fölfedeztem, hogy a fő eszköztáram három ABC felirati ikon látható. Az egyik ABC a helyesírás-ellenőrző, a másik ABC az automatikus helyesírás-ellenőrzést kapcsolja ki-be, a harmadik ABC pedig az AutoText.

Navigáre necesse est

A pikárekdest gyokaratilag vég nélkül folytathatám tovább, ám erről lemondok, ugyanis az OpenOffice.org Writer váltojában rokonszenves számonra, annak ellenére, hogy

– ha már irodai szövegszerkesztőről van szó, akkor a Word simán verhetetlen;

– de még az ő esetében is a benne működő helyesírás-ellenőrző a legfontosabb annyira, hogy a szövegszerkesztő az én szememben néha nem más, mint a helyesírás-ellenőrző munkaközegzet: – létezik nem irodai, hanem speciális – írói – szövegszerkesztő is, jelesül a RoughDraft, amit már magasztaltam e helyt, és a vele kapcsolatos véleményem semmit se változott;

– ha pedig egyszerű szövegállományok gyors beírása a cél, akkor eddig is a vim ügyessége és hatékonyasága vitte el a pálmát, most, a 6.0-s verzió megjelenése óta meg pláne. (A vim/vim 6.0 egyfelől nagyon jó, másfelől tökéletesen

guage”, és mellette lenyitható ablakban az, hogy Hungarian

Ezt eddig nem vettem észre, és ez hiba volt. Láthatólag arról van szó ugyanis, hogy az OpenOffice.org 641 Writer az AutoCorrect-bejegyzéseket nyelvenként szortozta. Amint portugál nyelvhez csinálók, nem fog működni magyarban, a magyar nyelvhez készült pedig nem működik angolban. Eszerint én az OpenOffice.org 641 rövidítést a magyar nyelvvel kapcsolatban össze, ám az épp szerkesztett szövegem nem magyarban van definiálva.

Hanem minek?

Egyszerűen: hol lehet itt a nyelvet beállítani? A Tools menüben ilyen nincs. Spell-check meg Hyphenation van, de ott a használandó nyelvet nem definiálhatom.

> működik Windows alatt, harmadrészt pedig már viselkedés is tud Windows-alkalmazásokat, úgyhogy óra helyét meg visszatértek.)

Perse Linux alatt nincs se Word, se RoughDraft, úgyhogy csak a gvim maradt meg a konkurensek közül, de nem ez magyarázza, hogy az OpenOffice.org Writer újában komolyan érdekel, ha nem egyfélék tesznek a neve, mármint ez az OpenOffice.org Writer, ez olyan frapinszó és dalamos, mondhatni, fülbemászó, másfelől és elsősorban most jöttek rá, hogy az OpenOffice.org Writer Navigator nevű szolgáltatásának roppant nagy hasznát vehetem.

A „most jöttek rá” kifejezéssel arra kívánok utalni, hogy a Navigator nem új, megvolt a StarOffice-ban is, ennek az 5.0.9 változatáról írva magam is méltatlan ezeken a husabokom, viszont akkor még nem dolgotartam hosszú és komplex dokumentumot magyarul, nem írtam szakácskönyvet), és így a Navigator se ragadtott meg igazán. Cikkirés közben nincs szerepe, terjedelmese és strukturált anyagoknál viszont egy áldás, pláne, ha az anyag képeket, táblázatokat, hivatkozásiakat és efféléket is tartalmaz. Számomra momentán a legvonzóbb tulajdonsága az, hogy megmutatja a doku-

mentum teljes szerkezetét; ahogy a .J-képen látjuk, feltárja a szakácskönyv egész struktúráját, sőt az egyes receptek elmozgatását is lehetővé teszi. Ebből a szempontból nem annyira rugalmas, mint a szakácskönyvkötő általam már magasztalt csodafegyvere, a Treepad, egyébként viszont ötvösszer többet tud nála, és multipultatívom, a Treepad pedig csak Windows alatt létezik. A 3. kép egyébként Windows alatt készült, mint ahogy egy alkalommal sikerült a toalkörös asztali gépet elindítani, és a nagyobb felbontású képen a munkafelület áttekinthetőbb. A lényeg persze nem ez, hanem az, hogy OpenOffice.org 641 van Linuxra is, meg Windowsra is (mellesleg szerettem a windows változat kévesebb kelletlenül idel el), a két bíródalom közötti hátraj így átjárható, vagyis akkor az OpenOffice.org 641-re Windows alatt beidomítottunk, Linux alatt is megélvhalog.

Ennek a költségvetésait most nem részletezem, vannak különféle árlások, lehet őket nézegetni, ha majd lesz rá időnk.

A határ átjárhatóságának másik aspektusa az MS Office-dokumentumok precíz megnyitásával-rejtek, sajnos ezt sem tudom kellő alaposággal ellenőrizni.

ugyanis nekem erősen formázott Word dokumentumaim elvölbi nincsenek. (Az elv abban áll, hogy szerintem az, aki erősen formázott dokumentumokat kíván előállítani, vásároljon töredékpénzre, és főképp vegyen fel hozzá szak-képzett tipográfust. Mindaz, ami másképpen jön létre, a vizuális környezet-szennyezés kategóriájába tartozik, és fizikailag bántja a szemet.) Az Office 2000 alatt készült normális szövegeket, táblázatokat és bemutatókat csont nélkül nyitja meg az OpenOffice.org 641, és nyilván fordítva is így megy ez, bár meggyőződni nem tudok róla, minthogy itt most Office 2000 se működik.

Ha már az állományoknál tartunk: az OpenOffice.org Writer állománymérete igen decens, mentésnél ugyanis eleve tömörített fájlokat készült. Valójában nem is egy állományról van szó, ha ugyanis ezt a leiss parancsal kihasználom a konzolon, a 4. képen látható eredményt látom: elént ez a dokumentum hat darab XML-állományt alkot, ám össze van csomagolva, és így mindösszesen 13 kiló. Ugyanennek a szövegnek az RTF-formátumban mentett változata 70 kiló.

Jó program az OpenOffice.org 641, csak képeket ne akarjunk csinálni vele. (Mellesleg minék is akarnék, Linux

alatt e célra ott a Gimp, Windows alatt pedig van egy halom különféle ingyenes holmi, egyebek között a Gimp.)

Ruszályleves, vagy amit akartok

Még annyit, hogy a begélteli szavakat a jó öreg StarOffice 5.2 is kiegészítette, miáltal nem kellett például beírom, hogy StarOffice, elég volt annyit, hogy Sta. Ugyanezt adja elő az OpenOffice.org 641 is, hacsak ki nem kapcsoljuk a szolgáltatást. A Word Completion bántó, ami azt jelenti, hogy ha egyszer leírtam az okosruzályleves szót, akkor másodjára csak annyit kell írnom, hogy ökö, a ruszályleveset a program magától hozzátesszi, vagy elfogadom, vagy nem. Az OpenOffice.org Writer millió egyebet is tud, többplatformos, teljesen ingyenes, mi kell még ezen kívül?

Magyar nyelvű helyesírás-ellenőrző kell, és már van is. Ezt a szöveget egyébként tavaly december 11-én fejeztem be, már kész is volt, amikor kaptam a hírt, hogy mássnap, 12-én mutatják be a MagyarOffice-t, ami az OpenOffice és a Morphologie-fele helyesírás-ellenőrző felvételje jól sikerült szimbiózis. Februárban tehát innen folytatom.

VANCSA ISTVÁN

Gép korszerűsítés a TVK-nál

A Tiszai Vegyi Kombájtól körpenti üzleti alkalmazásait évek óta egy IBM AS400/640-es és egy AS400/730-as rendszeren futtata a felhasználói megelégedésére. A 2001-es év során a TVK Rt. Informatikatechnológia osztálya a régi hálózat felújításának növekedését prognosztizálva előterjesztést látta az időt a gépek korszerűsítésére, a szerverek konszolidációjára, ezért a megvalósítást kivitelt egy darab IBM ésszerű iSeries 830-as gépre.

Technológiai változások

Az iSeries 830-as gép élenjáró technológiák felhasználásával készült. A processzorok alkalmazásával az IBM a világon először gyártotta az általa kifejlesztett S/390 (szilikon a szigetelés) technológiát, illetve a belső hűtőrendszerrel a korábban elterjedt alumínium helyett réz felhasználásával. Az iSeries természetesen felhasználóbarát szervert egyébként 32 logikai partícióra is lehet bontani, ami az üzletembernek 32 különálló szervert használni jelentős költséget és üzemeltetési előnyök mellett. Az iSeries gépével független eleműk védelmére szerint eddig is a legerősebb biztonsági szintű gépek voltak. A TVK Rt. az AS400-as szerverre az újabb és erősebb ésszerűk igen pozitív tapasztalatot szerzett, mely szerint nem létezett kellően az AS400 fájlok miatt az üzletemberrel is éreztetett nem bírta meg. A konszolidáció architektúrájának választásakor is egyértelmű volt. Az eddig két külön gépén futó alkalmazásokat egy iSeries szerverre futtatják, üzemeltetésig szempontból megéri előmozdítani. Ezen az új generáción a logikai partíciókban (LPAR) az lehetőségek. A logikai partíciókban is az iSeries OS400

31-es operációs rendszerrel valóval meg akar üzemeltetni, a terhelés változásaitól függetlenül lehetővé teszi az egyes logikai partíciókban futtatott alkalmazásokhoz szükséges erőforrás (processzoridő, memória) dinamikusan csoportosítását. Eddig a hirtelen-szükségleteket külön társítésszámítógéppel (EMC Symmetrix) fedték le, melyeket a konszolidáció során az iSeries belső diszkjával váltottak ki.

Pénzügyi előnyök

Az új gép jelentősen csökkent az üzletember költségeit (kevesebb hardver- és szoftverkarbantartás, könnyebb menedzselés). Az előzőekben munkában üzemeltetett gépeket ki akarja, hogy a TVK pénzügyileg kedvező módon konszolidálta a rendszert. Az új iSeries gép birtoklása konstrukció keretében került a TVK-hoz, amelynek köszönhetően a pénzügyi terhek egyenesen csökkentek meg a termék életciklus során.

Lebonyolítás

Az üzleti alkalmazások futtatásában több napos leállást nem tud a cég elvárni. Ezért az állással is gondos meg kellett szemmel. Az új gép érkezését az informatikai munkatársak az alkalmazásokat átköltötték, hiszen a gépek korozóhatásait kiküszöbölva szalmas, a megvalósíthatóságát és az alkalmazások biztonságos üzemeltetését lehetővé tevő változtatást is végrehajtott. Az új gépre – miközben a régi gépek még dolgoznak – feltek az új alkalmazásokat. Azokat letelestítik, javították és sikeresen próbáltam után mindössze egy bővebbi leállásra volt szükség ahhoz, hogy

az új gépet ésszerű üzembe állított. Az állás azon az omdícs decemberi hétvégén, a gondos előkészítésnek köszönhetően zökendmentes volt, és a hétfő reggel munkába áll felhatalmazott már az új bejelentésű szisztema szerint férhetett hozzá az alkalmazásokhoz. A felhasználók számára az egyes alkalmazások futtatása során egy dolog változott: csökkentek a válaszidők. A kibővítővel a TVK alkalmazottai közül egy idővel mintegy ötézzel felhatalmazó all kapcsolatban a cég 1100 terminál tartalmazó hálózatot keresztelt. A felhasználók oktatása a programok testelvezésébe párhuzamosan történt. Az állás a TVK és az IBM, valamint az üzleti partner (Inser-Computer Kft.) szakembereinek közösenben az eredeti (meglehetősen lassú) ütemtervnek megfelelően és problémamentesen zajlott, ami valamennyi részvételű kezeltetés és munkáját dicéri.

Üzemeltetés

Mi lesz belőle a szerverkonszolidáció, azaz hogy a korábban két különálló géppel működött alkalmazásokat egy gépen futtathassuk? Amint az a technológiai változásoknál már említettük, az új (Series 830-as) gép két pro-

cesszorra és 8 GB memóriára két teljesen független logikai partícióra bontott. Így az egyik partícióban az üzleti alkalmazások futnak, a másikban lehet elvezetni a továbbfejlesztéseket és a tesztelés. Amennyiben újabb alkalmazások futtatása kapcsán további partícióra lenne szükség, akkor ez nem túl jelentős hardver bővítéssel megoldható. A korszerűsítés során további az üzletember bizalmát növelő változtatásokat is végrehajtottak, többek között a biztonsági szint növelését.

Papp Albert IT-vezető szerint az elkövetkező három év során az üzleti alkalmazások kapacitásváltoztatás kapacitásváltoztatás megvalósítására az új gépek biztosítják. További előny, hogy a konszolidáció végrehajtásának köszönhetően csak egy gép után kell karbantartást és szoftver-előzetési díjat fizetni. A konszolidációval párhuzamosan a TVK a magas szintű üzemeltetés fenntartását is szem előtt tartotta. A TVK nem engedheti meg, hogy az üzletember szempontjából kritikus alkalmazások – az alap üzleti információk rendszer, a bér-és munkaadó rendszer, valamint az archíválás – egyetlen gépre minden tartalék nélkül üzemeljen. A szerver valamely elháríthatatlan káros körülmény által okozott, üzleti szempontból már kritikus időtartamú kiesése a vállalat működésében, az üzleti feltevéseknél jelentős problémákat okozhat. Ennek elkerülése érdekében az IBM-től kidolgozott egy olyan szolgáltatást Business Continuity and Recovery Services – BCRS) megállapodást, amely a TVK katasztrófabiztonságát erősíti az IBM a TVK rendelkezésére bocsátja új fejlesztésű mobil háttérközpontját. A BCRS szolgáltatás a mobil géppel rendelkező TVK által megjelölt helyen csatlakozó a helyi hálózatra, majd a mentett adatokat felolvassa az üzleti feltevéseknél fontosabb alkalmazásai újraindításához. (X)

Ethernet rézvezetéseken, szélessávon

...jóval nagyobb távolságot hidalhat át, mint a hagyományos Ethernet hálózat.

Most igyekeznek az IEEE 802.3ah albizottsága szabványosítani azt, hogy hogyan kell hangnővegyű átvitelre való rézvezetéseken (telefonhurokon) adatokat átvinni az Ethernet hálózati protokoll szerint. Az albizottság azt szeretné, hogy az Ethernet szabvány kis módosítással az eredetileg telefonhang továbbítására való (1-es, 2-es vagy 3-as kategóriájú) rézvezetéseken a hagyományos Ethernet sebességével (10 megabit/másodperccel) lehetne adatot átvinni, legalább 760 méter (2500 láb) távolságon. A végleges szabvány megjelentetése 2004-re várható.

Ebben a technológiában a Cisco LRE-je (Long-Reach Ethernet) az egyik úttörő megoldás. Az LRE a sodrott érpáras rézvezetéseket felhasználásával ki-

almozások, például videofilmek lehvátása, videokonferencia és a távolítások.

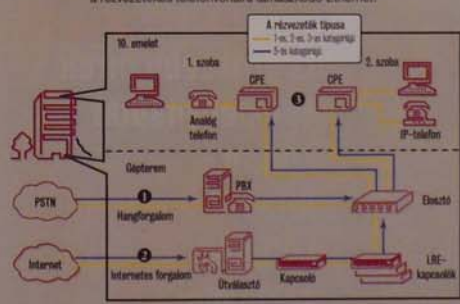
• Biztonságos, nagysebességű hálózati hozzáférés VPN-en át.

Ezekből a megoldásokból szinte valamennyire háromféle eszköz kell: LRE kapcsoló, végfelhasználói LRE eszköz (CPE – customer premises equipment), valamint telefon-adat elosztó (splitter). Az 1. ábra egy lehetséges LRE rendszert mutat. Az LRE kapcsoló a szabványos hálózati rézvezetéseket át kimenő és bejövő Ethernet-csomagokat kezel. Az LRE kapcsolók ugyanígy működnek, mint a hagyományos Ethernet kapcsolók: irányítják, túljárják és továbbítják a csomagokat, valamint virtuális csatornákká illeszkedik össze az útvonalakat és a forráscímeket. Az LRE kapcsolót az épület alagsorába, a telefonközpont mellé telepítik, és egy 10/100 megabit/másodperces vagy 1000Base-T kábel kapcsolhatók az internet-útválasztóhoz és az esetleges helyi kiszolgálókhöz. A 10/100-as kapun át több LRE kapcsoló is összeköthető.

Ethernet 1-es, 2-es és 3-as kategóriájú rézvezetéseken

Több bérleti használatú épületekben megfelelő megoldás a rézvezetékes telefonvonalra támaszkodó Ethernet.

1. A több bérleti használatú épületekbe beható hagyományos telefonhangforgalmat a PBX-en átvihető jut az elosztóba.
2. Az internetes forgalmat az útválasztó juttatja, a kapcsolónál az elosztóba jutva, az pedig 1-es, 2-es 3-as kategóriájú rézvezetéseken át az épületben lévő CPE-eszközökhöz továbbítja az LRE-forgalmat.
3. A kapcsolónál a CPE-eszközök kontrollálják az elosztóba érkező hang- és LRE-forgalmat, a felhasználók a szobák átközlésére nélkül juttatnak szűzességi kapcsolatot.

terjeszti az Ethernet hálózatot, frekvenciaosztásos multiplexeléssel különíti el a fogadó és a küldő csatornákat, a hagyományos telefonhang-átvitelt, az ISDN és a PBX jelzéseket. Ezek nem zavarják az LRE átvitelt; az LRE Ethernet hálózat és a POTS, ISDN és PBX szolgáltatásai ugyanazon vonalon, egymást nem zavarva közlekednek.

Ezekkel a sebességekkel és távolságokkal új szolgáltatások indíthatók el, amelyek közül az alábbiak:

- Szélessávú Ethernet-kapcsolat az üzleti ügyek miatt sokat utazóknak, a hivatalokban dolgozóknak és az otthoni felhasználóknak;
- IP-telefon;
- Video-, hang- vagy adatátviteli al-

Magic eDeveloper vs

A gyors alkalmazásfejlesztés nemzetközi: Sajnos, a Magic eDeveloper fejlesztőkörében kipróbálható, ezár többregegy alkalmazás készítésére, akár internetes fejlesztésre is.

Meggyőződhet róla, hogy a megegyező grafikus környezetben alkalmazható technológia sebességével és könnyedségével fog tudni velünk bonyolult programokat és fejlesztési. Mindez már a mirámban is alkalmazható, robusztus adatbáziskezelők – SQL – használatával. Amennyiben regisztráltatja magát a Magic Onyx Magyarország Kft.

www.magicsoftware.hu/pcworld

oldalán, egy egynapos ingyenes tanfolyamra, megkapja a teljes terméket, dokumentációt, több adatbázisfigyelővel, Windows, Unix, Linux platformokra. Kap egy magyar nyelvű tanfolyvet, számtalan mintapéldával. Mindez 3 hónapig működő licenccel, utána teljes funkcionális, de terjedelmében korlátozott demóval is magában foglal.

Minden 20 tantfolyami részvételtől között kiemelkedően egy létszámúval visegrádi héthévi Hotel Silvanban.

Az LRE kapu a felhasználókhöz telepített CPE eszközökhöz csatlakoznak. A CPE választja szét a digitális Ethernet hálózati forgalmat és az analog telefonhangforgalmat, szélessávú LRE jelekké konvertálja át a digitális Ethernet jeleket és megfordítva – éspedig úgy, hogy a kétféle átvitel nem zavarja egymást.

A harmadik eszköz, az elosztó (splitter) arra való, hogy a telefonközpontól (PBX) és az LRE kapcsolótól érkező jeleket ugyanazon a kábelben lehessen továbbítani.

Ezek az LRE komponensek együtt megbizható szélessávú megoldásokat kínálnak, olyanokat, amelyek

- kis költségek, mert az épületlajdosonoknak a sávzélesség nem is csekély növeléséhez nem kell új vezetékek kihozatniuk;
 - viszonylag nagy sebességűek – az LRE sebessége 15 megabit/másodperc is lehet;
 - sokféle szolgáltatásra alkalmasok.
- Az LRE költséghatékony megoldást adhat a sávzélességigények növelésére, mert jóval nagyobb távolságot hidalhat át, mint a hagyományos Ethernet hálózat, ezért a többi létező álló intézmények és vállalatok is használhatják már meglevő infrastruktúrájukkal.

MAGIC KRNAX
(Network World)

MAGIC
www.magicsoftware.hu

ADSL csomagok

■ 384/64 Kbit/s sebesség

Mindenkinél ADSL

8800 Ft/hó

Kiépítési díj 22 500 Ft

Csak magánszemély részére

- 1 számítógépről használható
- 1 db e-mailcím
- 25 MB tárhely
- 20 MB web-tárhely
- 2 Ft/perc forgalmi díj, (de max. 6000 Ft/hó)

Egyéni ADSL

9800 Ft

Kiépítési díj 22 500 Ft

Csak magánszemély részére

- 1 számítógépről használható
- 1 db e-mailcím
- 25 MB tárhely
- 20 MB web-tárhely

Családi ADSL

10 800 Ft/hó

Kiépítési díj 22 500 Ft

- 3 db e-mailcím
- 75 MB tárhely
- 20 MB web-tárhely
- ajándék hálózati kártya

Irodai ADSL

19 800 Ft/hó

Kiépítési díj 0 Ft

- 5 db e-mailcím
- 125 MB tárhely
- 50 MB web-tárhely
- Hálózatosítást is kiszolgál

Fix IP-címes Üzleti díjcsomagjainkkal kapcsolatban érdeklődjön országos viszonylatú hálózatunknál vagy a www.enternet.hu címen.

ADSL szolgáltatási területeink:

Budapest, Debrecen, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Szekszárd, Székesfehérvár, Szombathely, Tatabánya, Zalaegerszeg

Árnyék az illó web területekre

EnteNet 2001 Kft.
1134 Budapest, Csángó u. 8.
Tel.: (1) 412-2001 Fax: (1) 412-2099
info@enternet.hu www.enternet.hu

szá Előre Leállítás Frissítés Kezdetlap

<http://www.szamitastechnika.hu/>

Mindent az informatikáról!

- Legfrissebb hírek
- Eseménynaptár
- Fórum
- Állás
- Letöltés
- Archívum

www.szti.hu

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Folytassa ... UPS – 1.

Amíg van villany, addig nincs baj; a szünetmentes tápellátás a cégek leginkább egy nagy zavart vagy adatvesztést keltő havária után szokták bevezetni.

Mi ez a mumus? Tényleg fenyeget bennünket, vagy csak riogatnak vele?

S hogyan védekezhetünk ellene? Krizsán György tekinti végig ezeket a kérdéseket.

Az erőműben keletkező elektromos feszültséget az „elektromos világháló” ma már szinte mindenhol eljuttatja. A hálózat (milliónyi elemből áll, generátorok, transzformátorok, távezetők és kapcsolók dolgoznak ezen a feladaton – mondhatni, sikeresen. De mindig megtörténhet, hogy ebből a milliónyi elemről valamelyik hibás lesz, s emiatt váratlanul megszűnik a feszültség, ahogyan közpáni nyelven mondani szokták: „nincs áram”. Érzékeny elektromos berendezéseink azt sem viselik jól, ha ingadozik a hálózati feszültség, vagy ha a működésüket zavaró transziens jeleket kapnak a tápegységén át. A zavar keletkezhet egy hibás forgórésű villanymotorról, s villámcspástól is támadhat túlfeszültség.

A hálózatok makro- és mikrozavarok jelenthetnek meg. A makroproblémák közé tartozik a feszültség csökkenése, részleges vagy teljes kimaradása, illetve emelkedése, s váltóáramú hálózatban a frekvencia eltérése a névleges értéktől – ingadozás, illetve tartósan nagyobb vagy kisebb frekvencia. (Hazánkban hosszú időn át nem lehetett hálózati szinkron-órák használni, mert 50 hertz helyett 45–47 hertz volt a hálózati frekvencia.) A mikrozavarok közé a hálózati szinuszej torzulásai sorolhatók: túsűk, transziensek ülnek a hullámalakra, vagy valamilyen zaj rúdulik rá.

Mi a megoldás?

Erre a kérdésre ma csak egy válasz ismeretes: a szünetmentes tápegység. A választék széles, van ilyen, van olyan, sőt még olyanabb... A rendszergazda várhatja a fejt, hogy mit csináljon.

Ha rendszert akar, akkor az egész épületben kiépített a szünetmentes tápellátást; ezt érdemes egy hozzáértő feladat-adó és kivitelező cégre bízni. Az felmerül az ellátandó eszközöket, s a biztonság és átláthatóság érdekében véve ki-választja kínálatából a megfelelő kapacitású tápláló egységeket, és kialakítja a szünetmentes hálózatot, s a tinal megüzemelteti is, sőt kezzekezik a szünetmentes működéséről.

Ha a rendszergazda helyi megoldásra törekszik, akkor gépenként, esetleg gép-csoportonként telepít kisebb-nagyobb

szünetmentes tápegységet. Ha gépcsoportokat akar ellátni, akkor szükség lehet egy be- és kikapcsolást ütemező egység telepítésére, hogy elejét vegye a „hirtelen mindent bekapcsolunk, és ettől a szünetmentes leold” jelenséget, vagy hogy áramszünetkor bizonyos egységek

csillagpontszakadás), s attól tartósan 380 voltos névleges feszültség is kerülhet a fogyasztókra – a számítógép bemenetére is. Erre a feszültség növekedésre jobb PC-tápegységek lekapcsolással válaszolnak, mivel a kifizetésűgő oldalon elméletben van egy túlfeszültség-

Az átkapcsolás

A szünetmentes tápegység akkor kapcsol át, ha a hálózati táplálás megszűnik, illetve ha nem megfelelő a hálózati feszültség (alacsony, torz stb.). Esményi esetben az átkapcsolási folyamat által a kimeneten sem lehet észrevenni, de erre csak az on-line típusú készülékek képesek, mert maguk állítják elő a kimeneti feszültséget; bennük voltaképpen nincs is átkapcsolás.

Az off-line készülékek között van olyan, amelynek a kimenete időzítő van a hálózathoz, a legolcsóbb készülékek azonban nincs.

Az átkapcsolás kezdetén a kimeneten a feszültség néhány ezredmásodpercig kimarad. Ennyit jól kell ahhoz, hogy az UPS a kimenetét egy relével az inverter kimenetére kapcsolja át.

Ez a kihagyás a számítógépek működésében nem okoz zavart, hiszen a nullaellenes környékén mindig van ilyen „szünet”. Mivel az UPS által előidézett feszültség szinkronizálva van a hálózati feszültséghez, azért átkapcsolás után „folytatódik” a feszültségörbe.

A nem szinuszos off-line készülék kimenetén az átkapcsolás után a négyzöghullám teljes feszültsége jelenik meg, még akkor is, ha a hálózati feszültség már a nullaellenes közelében volt. A szinkronizáció miatt a feszültség előjelhelyesen jelenik meg (pozitív vagy negatív). A szinkronizáció folytán megtörténhet, hogy rövid idő alatt elérkezik az átváltás pillanata, és ekkor az előző feszültség mint valami túsűk kerül a kimenetre.

A számítógép hálózati tápegységet – s a számítógép működését – általában nem befolyásolják ezek a feszültségugrások, de a szünetmentes csatlakozás más egységet (például modemet) még megzavarhatná.

A legrosszabb típus a szinkronizáció nélküli, négyzöghullámú kimenetű adó készülék. A hálózati feszültség kiesése – és a rá következő néhány ezredmásodpercet átkapcsolás – után esetleg elmentés előleji feszültség próbát a kimenetre kényszerít, s ez problémát okozhat a szabályozó rendszerben; emiatt előadódhat(nak) negatív vagy pozitív irányú túllendülése(ek). A kimeneti feszültség csak ezek csillapullával stabilizálódik.

(munkaállomások) lekapcsolásával meg-növele a megmaradt egységek (kiszol-gáló + kulókápcsolat-csatoló) átviháda-si idejét. Lásdunk, mi mindennel „idege-sít” a tápellátás a felhasználó?

Feszültség növekedés

Kétféle túlfeszültséget érdemes megkülönböztetni: a tartós, a névlegesnél csak kicsit magasabb feszültséget és a névlegesnél jóval magasabb feszültséget – ez csak igen rövid ideig tart. Az első fajtat okozhatja hálózathiba (például

figyelő áramok, s az ilyenkor lejtija a tápellátást. Az ilyenfajta túlfeszültséget a PC-tápeg rendszerint megűszák (leg-feljebb a tápegység bemenő áramköré-ben adja meg magát egy-két akátrész), és a védelem jóval előlebb a teljes helyilg is sérteletlenül vézeleti át a feszültség-tűlépést. A nagy túlfeszültséghez nagy energia kell – amny, amennyi csak a vil-lámban van. A baj máris megvan, még azelőtt, hogy a védőáramkör érzékelé-ne a hálózati kábelben át érkező túl nagy feszültséget; a tápegységben átküszik a túlfeszültség, s eljut a kifizetésűgő ré-

szekre, hiszen átúti a szigeteléseket is. A tápegységek átűtését 3000 voltos feszültséggel vizsgálják, de a villám okozta túlfeszültség ennek többszöröse is lehet. A túlfeszültség-levezető ettől a fajta (és az előző fajta) túlfeszültségtől védi meg az áramköröket – az „élete áram” is. A PC-be illesztett fajta levezetőket nem szerelnek, amian kívüli, a hálózati oldalal kell elhelyezni őket.

Amióta a személyi számítógépek nem-csak a körülöttük levő ki- és bemeneti egységekhez csatlakoznak, hanem adat-átviteli hálózatok, telefonvonalhoz is, azóta a túlfeszültség máshonnan is tá-madhat. Régebben túlfeszültség-leveze-tők helyezték el a telefonvonalhoz, de azok ma már el-elmaradtak, és egy-egy vihar napon jó néhány telefon és faxkészletben meg tűnre a telefonve-zetékben indálki feszültségimpulzusok hatására (nem is kell, hogy villám jón-tson a vezetékbe). Más csatlakozási pnt-eken is kell tehát túlfeszültség-véde-lem, nehogy egy elhalt gép felett legyen szomorúodunk a vihar elvonulával.

Feszültségcsökkenés

A hálózati feszültség csökkenhet is, például egy hirtelen belépő terhelés miatt. A feszültség rövidébb vagy hosszabb időn át maradhat a névleges érték alatt. Azoknak az eszközöknek (például a monitoroknak), amelyeknek a tápegységtől 110 és 240 volt közötti feszültségre van méretezve, ez meg se kottyan, de a többi-eknek egyáltalán nem mindegy. Ha a tápegység csökkenésével belül van a tápegység tűrésén (10 és 20 százalék), és a tápegység nincs teljesen leírhele, akkor gépnik megállás nélkül elviseli ezt a pillanatnyi megingsát. Ha a kisebb feszültség tartós, akkor tápegységünk kikapcsol, és megint csak hardveres károsodás nélkül úszhatjuk meg a dolgot. Persze ha éppen egy nagy adatbázisban kótorozunk, és a mervelmezt fellírás közben ére a lekapcsolódást, akkor már csak az adatmentő szolgálatban lehet reményünk.

S valahogy orszog levig a kismegszá-rolt – mert, mondjuk, kéig az asztali lám-pámban az izró – vagy valami más miatt támad áramszünet az elektromos hálózatban, aznap munkánk nagy része ellíthat.

Zavarjelenségek

A hálózati szinuszej csak elméleti je-lenség, hozak már meg egy konfigurált művész eszenegyelve tetovál jel érkezik, persze hullámmentes más-más disztró-lemezekkel. Ha ezek a torzulások kisebb-kebb, semhogy megzavarhatnák a tá-pegységet, akkor nincs baj. A tápegység-gek sokáig bírják, hiszen bennük is van számtalan átalakító és más olyan esz-köz, amely rontja a jelalakot. A túsűkkeit vízszint örömet átengedik, azok pedig

zavart kelthetnek az elektronikus eszközök belvilágában, mert olyanok, mint egy-egy főlós órajel. Ez esetleg csak annyival jár, hogy a nyomtató kihagy egy karaktert, de ha az történetesen éppen egy vezérlőkarakter volt, akkor nagyjából vége is a nyomtatnak.

A hálózati frekvencia ingadozása is ilyen zavarelépés, de csak azokban a gépekben okoz problémát, amelyeknek a működésében lényeges a hálózati szinkron üzemzöld – szerencsére a PC és környezete nem ilyen.

Átírdalási idő

A szünetmentes tápegységekben a minimális átírdalási idő – az az idő, ameddig tovább táplálhatjuk a védett eszközt – általában legalább öt perc. Elég is, ha az ember a gép közelében van; a szünetmentesek szüneti vagy csipogó kezdének a hálózati táplálás kiesése után, és ezeknek a hangoknak a hallatára a gép tulajdonosa elvégzi a mentéseket, majd felkészül a sötétség beálltára. Ha hosszasan szünetről a felhasználó, akkor egy idegesítőbb hang figyelmezteti, hogy „most már kapd össze magad, mert ki-merülően a telepem”. Mindez azonban csak akkor jó, ha minősége egy pépről

van szó, és mi ott gubbaszunk mellette. Ha egy kiszolgáló gép marad áram nélkül, akkor arról a kutyá sem vesz tudomást, kivált, ha a gép az alagsorban, a lépcső alatt húzódik meg egy előkelő szufiban. Ilyenkor a gépet – és legfőképpen a rendszerfelügyelőt is – célszerű értesíteni arról, hogy baj van, tessék elkezdni kilépteti a felhasználókat, majd lezárni mindent és várni a lekapcsolódást. A figyelmeztetést általában soros vonalon át kapja a számítógép, abban is a szünetmentes felügyelő, s az ugrásra (kiléptetésre) kész tárcsázás program.

Árra is szükség lehet azonban, hogy a számítógép ne csak a kikapcsolási folyamat idejére kapjon áramot, hanem tartósabban, hogy az áramkimaradás alatt végig lehessen vele dolgozni. Ez akkumulátorkapacitás dolga. Egy-két kategóriával nagyobb teljesítményű egységet vásárolni nem gazdaságos megoldás, mert hosszabb lesz ugyan az átírdalási idő – nagyobb teljesítményhez nagyobb akkumulátor kell –, de egy, a szükségesnél nagyobb teljesítményre méretezett egységhez jutunk, s az esetleg csak tízszázalékos kihasználtsággal dolgozunk. A helyes megoldás ilyenkor a kiegészítők-kumulátor-csomag megvásárlása és csat-

lakoztatása; azzal többóra is növelhetjük az átírdalási időt.

Jelalak

A szünetmentes tápegységben dolgozó elektronikus hálózat-előállító berendezések (inverterek) különféle jelalakokat adhatnak. A legfontosabb, egyszerűsre legrádjabb megoldás a szinuszos kimeneti jelalak. Olesőbb, ha beérjük szinuszos invertert alakkal: a négyzöggel kimenetű inverter például a teljes feszültséget adja, hol pozitív, hol negatív előjellel, s ezt igen jól fogadják a kapcsolós tápok. A számítógépek környezetében azonban vannak más rendszerű tápegységgel ellátott eszközök is, s közülük a transzformátorosak – a nyomtatók, a modemek, általában is azok az eszközök, amelyeket egy ki „konnektorra” lát el árammal – nem jól viselik a négyzöggel táplálást, nekik jobb a szinuszos jelalak, mert arra méretezték őket. Néhány percig bírják, de ha hosszú átírdalási időt tervezünk, gondolnunk kell rájuk is.

Névleges teljesítmény

A szünetmenteseket legfőképpen a teljesítményükkel jellemzik; ebből a szám-

adatból kiderül, hogy mekkora a terhelhetőségük. A teljesítményt két számmal szokás megadni; a nagyobbik – ez szerepel a típusnévben – a névleges terhelhetőség, voltamperben (VA), a kisebbik a wattban megadott terhelhetőség. A különbség abból adódik, hogy a váltakozó áram feszültség- és áramerősség-görbéje (alap esetben a szinuszgörbe) eltolódhat egymástól az időben – ha a terhelés nem tisztán ohmos, hanem kapacitív vagy (s ez a gyakoribb) induktív.

A számítógépekben levő kapcsolóüzemű tápegységek a hálózatot a bejövő szinuszjel hosszának csak egy részében terhelik, s transzformátor is van bennük, együttes hatásuk ezért – ha a dolgot nagyon leegyszerűsítjük – induktív jellegű. A szokásos számítógépes terhelések-nél tehát a voltamperben megadott teljesítményérték lehet irányadó.

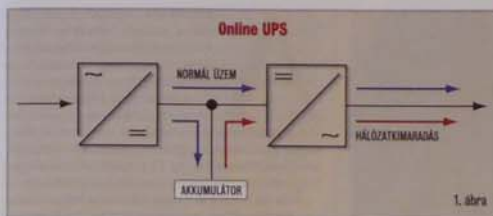
Technológia

A szünetmenteseket tehát sokféle zavar éri; azok egy része az egyszerű PC-ben nem okoz bajt, de az érzékenyebb elektronikában (például az orvosi műszerekben) már igen. A különféle felhasználási területekre eltérő technológiájú és persze eltérő beruházási költséggel járó

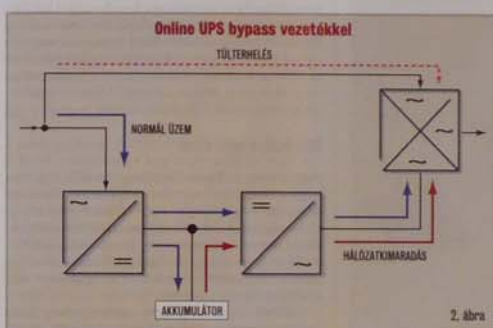
Vírusvédelem a Symantec-től

A Symantec VirusShield megoldás minden sebeshálós porton védi társadalmat a vírusok, az állatok, a hirtelen lezáró vírusok ellen egészen a víruskiszármazásig – és minden más szoftverrel több platformon működik. Részlet az új, Digitális Immunrendszer automatikusan epozítja a vírusokat, mielőtt azok elterjednek. További információért látogass meg a www.symantec.hu weblapon a vírusok megelőzését.

© 2002 Symantec Corporation. Minden jog fenntartva.

1. ábra

2. ábra

UPS-ek ajánlhatók. Tekintsük most végig a használatos megoldásokat.

A szünetmentes áramforrások működési módjuk szerint folyamatosan működő (on-line) és készletüzemű (off-line, stand-by) eszközökre oszthatjuk fel.

On-line

Az on-line működésű UPS folyamatosan állítja elő a működő feszültséget, ezért az átkapcsolási ideje nulla; viszonylag állandó a kimenőfeszültségük, sőt a kimeneti frekvenciájuk is. Ha a hálózat kimarad, akkor csak nem töltődik tovább az akkumulátor. Mivel az on-line UPS-ben kétszeres az átalakítás, ezért kisebb a hatásfok, és akkor is van veszteség, ha folyik a hálózati áram. Másfelől az ilyen készülék hatásos védelmet ad a rövid időtartamú zavaró impulzusok, frekvenciagöngyölök ellen is, hiszen a tápláló hálózat teljesen el van választva a kimenő hálózattól. Egy ilyen on-line UPS a gyakorlatban majdnem ideális generátornak vehető, s ott van a közelünkben, nem sújtják a hosszú távvezetéknek szokásos nehézségei. Jól használható akkor is, ha a bemenő feszültség (mondjuk, 220 volt) különbözik a kimenetétől (a 220 voltól). Az on-line készülékek elektronikaiilag jóval igényesebb kivitelűek, mint az off-line készülékek, ezért jóval drágábbak is (1. ábra).

Az on-line egységek hátrányainak enyhítésére kialakított a megkerülő vezetékkel (bypass) kombinált egységek.

Ha ezt használjuk, le kell mondanunk az on-line UPS-ek bizonyos erőnyeiről (a frekvencia és feszültség viszonylagos állandósága, zavarvédelem), de nagyobb hatásfokot kapunk. A kombinált egység úgy működik, hogy amikor van hálózat, akkor annak a feszültsége jut – egy felvezető illesztőfokozaton át – a kimenetre, s ugyanerre a kimenetre dolgozik a második átalakító is. Ha a hálózat feszültsége csökken, akkor automatikusan az inverter kimenete lesz a mérvadó tápellátó, ha az inverter netán elromlana, de van hálózati feszültség, akkor meg a hálózat táplálja a kimenetet. A hálózati ingadozásokat a kimenetre kapcsolt fogyasztók nem érzik meg, az az inverteren mint terhelésingadozás jelenik meg (2. ábra).

Off-line

Az off-line (stand-by) működésű tápegységeknek az átkapcsoló a lelke. Ha van megfelelő hálózati feszültség, akkor az UPS kimenete a bemenő hálózati pontra kapcsolódik. Ha a hálózati feszültséggel baj támadna, akkor az átkapcsoló néhány ezredmásodperc alatt az UPS inverterre kapcsolja át a kimeneti pontot. Ez az átkapcsolás okozhat bizonyos kellemetlenégeket – röiök szól reketes irásunk.

Az ezzel a technológiával készült szünetmentesek a hálózati zavarok ellen csak zavarstűrő, túlfeszültség-levezető egységek alkalmazásával védekezhet-

nek. Hálózati üzemből általában túltérhelhető – ha nincs bennük terhelésvédelem elektronika, s kimeneti frekvenciájuk függ a bemeneti hálózati frekvenciától. Az ilyen szünetmentesek vi szonylag olcsón állíthatók elő, és a 3000 VA alatti teljesítménykategóriában szinte egyeduralkodók (3. ábra).

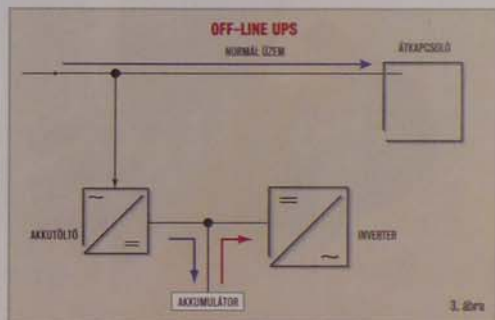
A professzionális változatok egy kis feszültség-utánpótlásra is kaphatók: ilyenkor az inverter „rágdogozik” a hálózati táplálásra.

Egyéb megoldások

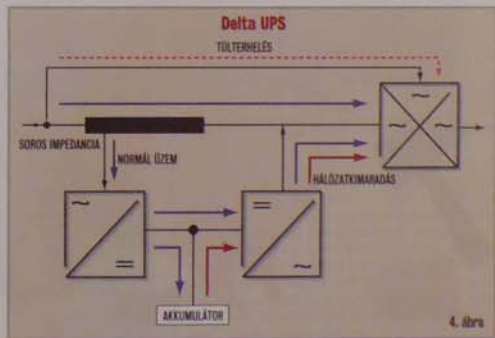
A hetvenes években nagy divat volt a deltakonzverziós UPS; működési elve az off-line és az on-line valamiféle keresztjezésének vagy a bypass on-line elv előfutárának tekinthető. Itt a két inverter

nagy divat volt a rezonáns mágneses transzformátor (az övenes-hatvanas évek tevéstabilizátor). Ebből alakíthatott ki az az elrendezés, amelyben a vonali feszültséget egy, két bemeneti tekercseléssel bíró transzformátor egyik bemenetére dolgozik, a másik bemenetét pedig az inverter táplálja. Itt is megvan a hálózati ágat megszakító kapcsoló. Az inverter készletüzemű állapotú (stand-by), a hálózat megszünetkor indul. A ferromagnéss transzformátorral csillapíthatók a hálózati zavaró tranziensek, s bár a transzformátor maga torzítja a jelalakot, ez általában nem okoz nehézséget.

Nagy teljesítményfelvételű eszközök hőz használatos megoldás a forgóipépes szünetmentes táplálás is: inverter helyett egy motor és egy vele közös tengelyre szerelt generátor állítja elő a kimenő fe-

3. ábra

4. ábra

űthajtja egy autotranszformátorban induló megkerülővezeték. Még egy következő megkerülővonal is áthidalja az elektronikat. Az ilyen felépítésű egység alkalmas a bemenő feszültség tág határok közötti kompenzálására, de mára kiszorították a kétfős konverziósok (4. ábra).

Megemlítenők még a ferro ellen működő szünetmentesek is. Régebben

szűtséget. Ha erre a tengelyre rátesznek egy a hálózat által hajtott motort is, akkor megtehető a teljes bypass on-line elv, azaz a különbségek, hogy itt csak a hálózati frekvencia lassú ingadozása jelenik meg a kimeneten. A két hajtómotor – megfelelő szabályozó egységgel felszerelve – áthidalhatja a feszültség- és terhelésingadozásokat. ☐

Előbb az üzlet

Az információtechnológiai ipar szüntelenül hangoztatja, hogy az IT-termékekre és szolgáltatásokra támaszkodó vállalatok rugalmasabbak, megbízhatóbbak és versenyképesebbek a többinél. Virágzó gazdaságban ezek valóban nagyon fontos tényezők, s még inkább azok hanyatló – vagy szervezett támadásnak kitett – gazdaságban.

A bővülő piac egészen az ezredfordulójáig jótékony homályban hagyta a befektetések megtérülésének kérdését. A gazdasági visszaesés, a megrendelések csökkenése, a profit visszaesése és a bizonytalan jövő miatt – különösen a szeptember 11-i események után – a vállalatok már kevésbé türelmesek a nullszaldós vagy a nagyon kevés nyereséget hozó befektetésekkel. Az IT-projekttektől azt várják, hogy erősen és mérhetően növeljék a teljesítményt.

„Ebben a bonyolult gazdasági időszakban a vállalatok sokkal jobban megnézik, hogy mire költenek. Nem állították le a beruházásokat, de sokkal körültekintőbbek lettek” – mondja *Chris Dedicat*, a Cisco Európáért felelős alelnök. Mára lényegesen nagyobb súllyal esik a latba az eredmények mérhetősége, mint az 1990-es évek nagy vállalatirányítási projekteiben. Az új szoftverek minden eddiginél jobban vizsgálhatják és elemezhetik a projektek hatásait.

Mit tud, s mit nem

Brent Habig, a Tigris Consulting vezetője úgy véli, hogy a cégek általános – majd egyszer, valamikorra remélhető – nyereségért nem költenek információtechnológiára. A mérhető eredmények révén csökkenhet az alapanyagok beszerzési ára és a raktaikészlet. Az IT, mondja Habig, az eddigiekkel sokkal közelebb jutott a valódi üzleti célokhoz; az IT és az üzlet kapcsolata gyökeresen más lett.

A KPMG Consulting egyik partnere, *Andy Tinlin* úgy tartja, hogy a vállalatoknak tudniuk kell, mit tud a technológia és mit nem, s a vezetőségnek tisztában kell lennie az IT erőnyeivel és árnyoldalival. Az üzletnek kell irányítania a technológiát, és nem fordítva. A következő technológia bevezetésekor a cégek sokkal megfontoltabban járnak el, a vállalat érdekeit tartják szem előtt, s a választott technológia jobban hozzáigazodik majd a cég üzleti tevékenységéhez.

A vállalatok ma elégedetlenek IT-beruházásaik megtérülésével – olvasható a PA Consulting jelentésében. Az Európában, az Egyesült Államokban, illetve az ázsiai és csendes-óceáni térségben megkérdezett vállalatvezetők 40 százaléka gondolja úgy, hogy cégek IT-befektetései nem voltak hiábavalók. S a válaszadók 72 százaléka szerint az információtechnológia látható sikere főként azt szolgálta, hogy az érintett vezető a helyén maradjon. Ebből az következik, hogy a legfelső vezetőknek tisztán kell látnia az információtechnológia értékeit, s arról tájékoztatnia kell a befektetőket is.

Az információtechnológia az üzlet részévé kell, hogy váljon, nem tekinthető különféle beruházásnak. Az IT a vállalati stratégia részeként kezelendő. Ez persze nem teljes beolvadást jelent – mondta *Tom Jones*, a PwC Consulting egyik partnere. Az a legfontosabb, hogy a menedzserek és a vezetőség tagjai világosan állítsák az IT fontosságát, és feltáruljanak előttük az információtechnológia meg az üzleti haszon közötti összefüggések. Ily módon az IT szorosan összekapcsolódhat az üzleti célokkal, és a vállalatoknak nem kell másokat utánozniuk, mert megalapozottan és ésszerűen ruházhatnak be az információtechnológiába. „Ha kevesebb pénzt költhetünk, akkor megfontoltabban cselekszünk” – tette hozzá *Jones*.

Sok vállalkozás központi kérdésnek tekinti azt, hogy az emberek különféle online és offline eszteronáknál az egyszerűbb és kényelmesebben intézhesék üzleti ügyeiket. Ehhez azonban nem elég egy CRM-szoftvert beszerezni – állítja *Chris Formant*, a Scient

ügyvezetője. Először is tisztázni kell, mi indokolja, hogy az emberek különféle értékesítési csatornákat használjanak. Formát ezt ügyfélkapcsolati-kezelésnek (customer experience management) nevezzék el. De bármilyen terminológiát használunk, egy biztos: az üzleti döntéseket egyre jobban meg kell támogatni elemzésükkel és azok számadataival; ezzel párhuzamosan visszaszorul az utazás és az intuitív döntés.

Minden vállalatnak el kell gondolkodnia azon, hogy mit tart fontosnak és hogy a fontosnak tartott dolgok között mi a sorrend; s ezt a sorrendet az üzlet hanyatlásakor – ha szükséges – meg kell változtatnia. Nagyon fontos mérhetővé tenni az információtechnológia hatását; a számok ismeretében a vállalatvezetők gyorsan döntésre juthatnak a piaci körülmények változásakor, s ezzel a jövőbeli versenyelőnyért vívott harcban versenytársaiknál okosabban vehetik be IT-figyvereiket.

Nit, remény...

A nehéz gazdasági helyzet jó tesztfelteteleket alakított ki annak a kérdésnek a megválaszolásához, hogy vajon bevállalják-e a hozzájuk fűzött reményeket az integrált vállalatirányítási rendszerek, az ügyfélkapcsolati kezelő szoftverek, a beszállítóilánc-automatizáló megoldások és az e-üzleti programsomagok.

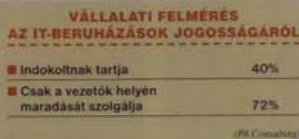
Ha van olyan iparág, amelyik tudja, hogyan élje túl az IT-re támaszkodva a hanyatlást és a megtorpanást, akkor az maga az információtechnológiai ipar. Az Oracle például erőteljes reklámkampányt indított, s azt hangoztatja, hogy a maga e-üzleti szoftverével „a jó időkben 1 milliárd dollárt takarított meg”, és „a nehéz időkben is megőrizte nyereségességét”. Központhozta adatait, webképessé tette alkalmazásait, és alaposan elemezte beszállítói láncát. Ezeknek az intézkedéseknek a jóvalbólt hiába csökkentek 1 százalékkal a bevételei, mégis 746 millió dolláros rekordnyereséget könyvelhetett el a 2001. év júniustól augusztusig tartó negyedében.

Vagy vegyünk egy másik példát a befektetések megtérülésére: az üzletiintelligencia-megoldásokat szállító SAS Institute-t. Peter Dorrington üzletfejlesztési vezető azt nyilatkozta, hogy „Bevételeink a 2001. évi mostoha kereskedelmi körülmények között is növekedtek. Ilyen helyzetben minden fillér számít, s a vállalatok igyekeznek megtartani ügyfeleiket, növelik teljesítményüket”. Emiatt felült a CRM-rendszerek eladása, hiszen velük optimalizálhatók a tevékenységek, a költségek kézben tarthatók, és kideríthető a családok. „A gazdasági hanyatlás miatt eladásaink nem csökkentek ugyan, de ügyfeleink most mást tartanak fontosnak” – árnyalta a képet Peter Dorrington. Ez különösen igaz az IT- és a telekommunikációs szektorra: itt a PC-k és a mobiltelefonok tömegieknek számítanak, és a piac lassan tellett lesz; a fogyasztók költségérzékenyebbé váltak.

Mit ér, ha itt a recesszió?

John Head, a Corwell Affiliates cég CRM-szolgáltatásokért felelős vezetője megjegyezte, hogy a CRM-és ERP-megoldásokat általában a gazdaság virágzása-akor telepítik, s most majd kiderül, hogy azok mennyire lesznek a vállalatok segítségére a recesszió idején. „Egyetlen eszköz sem védheti meg az embert a bevételek csökkenésétől – vélekedett Head. – Az ERP- és CRM-csomagok cégen belüli használatra segíti az IT-zolgáltatásokat a csapások elviseelésében, de nem valószínű, hogy pótolhatná a bevételek csökkenése miatti nyereségkiesztést.”

A beszállítói láncok mintha elkerülnék a korábban említett tesztet. Augusztusban ugyanis a rakatárkészletek és az eladások aránya már két éve nem tapasztalt szintre jutott az Egyesült Államokban, a nagy árukészlet pedig gátolja a gazdasági fellendülést. E tekintetben leginkább a távközlési szektor van hajban. A távközlési cégek vezetői szerint ez a magas rakatárkészletint a legfőbb oka a piacokon tapasztalható visszaesésnek. Természetesen ennek láttán azt kérdezték, hogy az értékesítési láncot kezelő megoldások vajon miért nem figyelmeztetnek a vezetőket az igények csökkenésére?

százelékkel esett vissza a 2000. évi harmadik negyedévére képest; a Nokia piaci részesedése viszont épp ellenkezőleg: nőtt – 30,6 százalékról 33,4 százalékra – ebben az időszakban.

Az IT-ügyfelei közül a Dell Computer is jó referencia. 2001-ben történt meg először, hogy csökkent a PC-értékesítés, de a Dell mégis növelte világpiacon részesedését – 11,5 százalékról 14,5 százalékra –, s ebben az évben várhatóan az első számú szállító lesz az asztali gépek piacán. „A Dell csökkentette a költségeit, s ez értékesítési láncának rugalmasságára vall, két héten belül teljesíti a megrendeléseket, nincs rakatárkészlete, beszállítói hozzáférhetnek a megrendelések adatházához”, s szerint növelhetik vagy csökkenthetik termelésüket – vitálgott rá Crawford az okokra.

Tehetatlenség

Henk de Ruiter, a Baanuk a marketingért és a partneri szövetségeikért felelős alelnöke szerint a felhasználókat egyetlen szoftvercéggé sem védheti meg az olyan rendkívüli esetektől, amilyen a szeptember 11-i volt.

Philip Crawford, az I2 európai elnöke következőképpen válaszolt erre a kérdésre: „Gazdasági visszaeséskor az igények ingadozásához igazodni majdnem olyan nehéz, mint megfordítani a folyamatot. A beszállítóilánc-kezelő megoldások vezető szállítói ebben a recessziós helyzetben is versenyképesek maradtak.” Az elnök a Nokiat említette példaként a távközlési piac szereplői közül. A Dataquest adatai szerint a mobiletelefon-piac 2001. harmadik negyedévében 10

„A terrorizmus közvetlen hatásával szemben tehetetlenek vagyunk: a fogyasztók nem vásároltak, nem utaztak, s ez azonnal kihatott jó néhány üzletre.” A Baan most annyit tehet, hogy segíti a céget az efféle események minél jobb kezelésében. Ebben a helyzetben szükség van a beszállítói lánc valódi idejű integrációjára, hogy mindenki azonnal értesüljön arról, ha a fogyasztók visszafogják vásárlásaikat. „A vállalatok csak a gazdaság hanyatlásakor érelik, hogy rendszereiknek sokkal hatékonyabbnak kellene lenniük”, állapította meg de Ruiter.

Imail Amla, a Computer Sciences európai alelnöke egyetértett azzal, hogy a vállalati rendszerek segítik a céget a gazdasági visszaesés negatív hatásainak ellen-súlyozásában. „Ezeknek a rendszereknek a jelen sokkal tovább tartana az események értékelése és a visszavágás.” Az is súlyosbítja a helyzetet, hogy 2000 végéig a legtöbb vállalat növelte a teljesítményét. „A rugalmasan reagáló vállalati rendszer önmagában nem elegendő; jó üzleti döntéseket kell hozni.”

KASPERSKY
ANTI-VIRUS

**Kaspersky
Anti-Virus Personal
és Personal Pro**
- biztonság a
magán-
felhasználók
számára

- Számos szakmai magazin és kutatóközpont összehasonlító tesztjének győztese.
- A Virus Bulletin számítógépes vírusvédelmi újság tesztjein többször 100%-os eredményt ért el.
- A CheckMark által elismert termék, 2001 júliusában megfelelt a háromszintes minősítésnek.
- Az egyéni felhasználók igényeinek megfelelően számos platformlefedettséggel és könnyen kezelhető felülettel rendelkezik.

**A Kaspersky termékek
értékesítéséhez
vizsgálatodokat keresünk!**

Az információ védelmében

ZF 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

Cím: 1016 Bp., Hegyalja út 3. Tel.: 488 2700 Fax: 488 2709 Web: <http://www.zf.hu> Email: sales@zf.hu

Űrlapfeldolgozás

Automatikus azonosítás

Kézírásfelismerés

Számítógéppel támogatott adatrögzítés

OCR ICR OMR

Miért rögzíti még mindig az összes adatát kézzel?

Tízéves tapasztalatunkkal és kiforrott szoftver-szolgáltatásainkkal kézzel állunk egyedül igényekre szabott automatikus adatrögzítő és dokumentumkezelő rendszerek szállítására végfelhasználók és integrátorok részére.

AKTIV REKORD Szoftverrendszerek Kft. * Telefon: (1) 352 8886 * e-posta: info@aktivrekord.hu

03016

IDG REPRÓ

Szolgáltatásaink:
Mac és PC-n készült
PostScript munkák levilágítása
(Scitex Dolev 250),
szkenelés
(Crosfield Magnascan 280 I dobszkenner),
kromalínképzés
(DuPont Europrint)

Továbbá vállalunk
teljes nyomdai kivitelezést is!

Anyagot e-mailben is elfogadunk!

1065 Budapest,
Révay u. 10.

Telefon: 474-8854
Telefax: 269-5676

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig
8.00-tól 22.00-ig

 IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

A legtöbb

JOB
UNIVERSE

www.jobuniverse.hu

A legjobb

Informatikában jártas munkatársat keres?

**Jelentse meg álláshirdetését a Számítástechnika
karrier és oktatás
oldalán!**

További információ:
Kanfi-Horváth Andrea
Telefon: 474-8860/673, fax: 302-0299, e-mail: khandi@idg.hu

IT-költségvetés 2002-ben

„Egyre dinamikusabban terveznek az amerikai IT-vezetők”: ... ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy gyakrabban módosítják eredeti elképzeléseiket.

Recesszió ide vagy oda, a New York-i Merrill Lynch & Co. azt jósolja, hogy a nemzetközi cégek költségvetésében az idén 3 százalékkal, jövőre 8-9 százalékkal fognak nőni az informatikai kiadásokra számlított összegek. Összehasonlításként: 2001-ben csak átlagosan 1,1 százalékkal bővült a vállalatok informatikai költségvetése.

A vizsgálati módszertől itt csak annyit, hogy a Merrill Lynch összesen 110 informatikai igazgatót kérdezett meg, 75-öt az Egyesült Államokban, a többi Európában. Az egyszerű állománybeli informatikai igazgatók 2 százalékos bővüléssel, Európában működő társaiak 4 százalékkal számolnak. A növekedés szerény, de legalább – a korábbi várakozásokra rációlván – nem negatív, hanem pozitív irányba mozdultak el a dolgok.

Irányok és arányok

A Merrill Lynch felméréséből az is kiderül, hogy 2002-ben a biztonsággal kapcsolatos megoldásokra, ERP (Enterprise Resource Planning) szoftverre, webfejlesztésre, operációs és tárolórendszerre, katasztrófaelhárításra költenek majd a legtöbbet a cégek. Valamennyi csökkenteni fog a kereslet az információtechnológiai szolgáltatások iránt, és a Merrill Lynch által megkérdezett szakemberek 68 százaléka nem tervez nevezetesebb PC-frissítést; 73 százalék vélekedik úgy, hogy az IT-szállítók kénytelen lesznek csökkenteni árait, és csak négy nagy szállító (az IBM, a Microsoft, a Dell és a Cisco) fog majd kiemelkedően jó évet.

A közelmúltban a Wall Street-i Morgan Stanley ugyanebben a témában végzett felmérést, de csak észak-amerikai vállalatok informatikai vezetőit kérdezte az IT-költségvetés várható alakulásáról. Ebből a vizsgálatból is az látszik, hogy 2002-ben az Államokban működő cégek körülbelül 2 százalékkal növelik informatikai célú kiadásait.

A Morgan-jelentésből az is világosan kiderül, hogy „egyre dinamikusabban terveznek az amerikai informatikai vezetők”; ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy gyakrabban módosítják eredeti elképzeléseiket. A Wall Street-i cég a kö-

vetkező prioritási területeket térképezte fel: elektronikus kereskedelem, biztonság, EAI (enterprise application integration), tárolóhardver és ERP.

Hogyan költünk helyesen?

Paul A. Strassmann-nak, a framinghami Computerworld szakértőjének pályafutása alatt már többször meg kellett védenie a vállalati IT-költségvetésben szereplő tételeket. Strassmann a januári első lapszámkor egyikben arról ír, hogy 1986-ban a General Motors (GM) csúszvezetőségének nem kis gondot okoztak az egyre magasabbra szökő informatikai kiadások.

A helyzetet csak súlyosbította, hogy az egyik legfőbb versenytárs, a Ford szinte tökéletesen korbácn tartotta a maga informatikai kiadásait. Strassmann szerint ennyi év távlatából már viszonylag nehéz lenne megállapítani, hogy mi történt valójában: a GM túlozta el a dolgokat, vagy a Ford költött aránytalanul keveset informatikára.

Ma már talán nem is ez a lényeg. A tanulság inkább az, hogy igen nehéz eltalálni az ideális arányokat, épp ezért nem véletlen a Morgan-jelentésben leírt „dinamikus tervezés”. A vállalati informatikai költségvetés tervezésekor a teljes információkiszolgálókkal kell számolni, s annak csak egy – bár nem kis – részét teszik ki az informatikai kiadások. Strassmann értelmezése szerint a teljes összegbe bele kell számolni az informatikai használati fizetést, továbbá minden olyan költséget, amely különféle szolgáltatások megvásárlására vagy más erőforrások kibehelyezésére megoldásra érhető.

A dinamikus tervezésre ma még nyugodtan mondhatjuk azt, hogy időszerű, de az már nem úri gesztus dolga, hogy az informatikai vezetők megvédjék-e saját költségvetésüket a vállalatvezetés előtt. Kell tudniuk megvédeni, megpedig úgy, hogy – az arányokat tekintve – semmiképpen se költsenek többet, mint a konkurencia.

A költés határait többek között az határozza meg, hogy az alkalmazott elemény egészséges képessé mekkora az in-

formatikai szakemberek aránya, hogy ebből a létszámból mennyi az adminisztratív és mennyi a valóban hivatásosnak tekinthető munkatárs, hogy az utóbbi (negyedében hogyan alakult a vállalat nyeresége, hogy mennyire támaszkodik a cég külső szállítóira, s nyilvánvalóan az is, hogy mennyire tudja házon belül ellátni a felmerülő fejlesztési feladatokat és így tovább.

A „helyes informatikai költségvetés” lényege egyetlen mondatban úgy kell

tervezniük, hogy kevesebbet költssünk, mint piaci vetélytársaink, mégis biztosítva legyen a vállalat nyeresége. (Aki e témakörben szeretné megosztani gondolatait Strassmann-nal, annak azt javasoljuk, hogy írjon a paul@strassmann.com címre. – A szerk.)

ZSÁRNYI KATALIN

online: www.akt.hu/hirek_sorok.php
(2001. 5. 16., 7. é.)
www.mf.com

A feketeleves

Az afganisztáni háború egyik, talán kevésbé látványos és körtudomású következménye, hogy a brit Védelmi Minisztérium kénytelen bizonyos területeken megnyitni a költségvetését, s ez nagyon megrázza a helyi és a tengerentúli IT-szállító közösséget.

Egyebek között a vállalati készletnyilvántartó szoftvereket gyártó Indus International Inc.-t is kifosztotta a Védelmi Minisztérium takarékoskása. Az atlanti székhely vállalat mindössze annyit közölt, hogy a brit minisztérium – a háború miatt kényszerű megszorításokra hivatkozva – „jelentősen csökkentette az Indusnál kötött, öt évre szóló, több millió dolláros szerződés kereteit”. Az eredeti megálapodás úgy szól, hogy a Védelmi Minisztérium a projekt első szakaszában az Indusot rendeli meg a Defense Stores Management Solution központi elemének szánt PassPort alkalmazást, közel 20 millió font értékben.

Marc McCluskey, a bostoni AMR Research elemzője szerint az Indus Internationalnak nagyon rosszszor jut a megrendelésük csökkentésére; az Indus a belföldi piacon is nehezségekkel küszködik, s nem lehetetlen, hogy elbocsátásokra kényszerül.

Az Indus International dolgozói

nyilván nem vigasztalja az, hogy Állam-szerző másutt is alighanem elbocsátásokra kerül sor az év folyamán – s ez minden bizonnyal negatív hatással lesz az informatikai álláspiacra.

Eric Dean, a United Air Lines Inc. informatikai főnöke szerint a légközlekedési vállalatok piaca bétévente nagy ataluklásban (értd: cégösszevonásokon és elbocsátásokon) megy át, de ez a mostani „ataluklás” túlzott mindent. Úgy vélik, nem kell magyarázni, miért hoznak a légitársaságok kisebb-nagyobb megszorító intézkedéseket. A múlt szeptemberi terroristákra még jó ideig fog áldozatokat szedni.

Az amerikai IT-vezetők a korábbinál jóval megfontoltabban vesznek fel új alkalmazásokat, mindenképpen az álláspiac tele van tehetőségek szakemberekkel.

A nagy múltú, gazdag hagyományú, magas szintű vállalati kultúrával működő cégek azért a megszorítások közepette is megtalálják a módját annak, hogy kiemelten javadalmazzák az átlagon felüli teljesítményű alkalmazottakat. A szívfogatóan dolgozó megartatva ugyanis éppoly fontos eszköze a jövő érvényesítésének, mint a fényszökő alapján elvégzett létszámcsökkentés.

Szereti a kényelmet?

Otthonába visszük lapunkat. A Computerworld-Számítástechnika informatikai és üzleti hetilap nemcsak az informatika és a távközlés témaköréivel foglalkozik professzionálisan, hanem olvasóival is. Hétről hétre, hónapról hónapra újabb és újabb kedvezményekkel, akciókkal lepi meg őket. **Fizessen elő a Computerworld-Számítástechnika hetilapra és duplán nyer!** Kedvezményes előfizetési akciókban pénzt takarít meg, és ha Fortuna istennő kegyeibe fogadja Önt, még nyerhet is!

Aki december 11. és február 28. között előfizet a Computerworld-Számítástechnika lapra megnyerheti a HP Jornada 565 készüléket és az Ericsson T39-es mobiltelefont.

A nyertest közzégyő jelenlétben soroljuk ki, és levélben értesítjük nyereményéről.

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Előfizetést megrendelem a
Számítástechnika
nemzetközi informatika hetilapot példányban,

- egy évre: 12 960 forintért
 négy évre: 6480 forintért
 negyedévre: 3240 forintért

Név (névnyelvi név): _____

Cím: _____

A CW-SZT ONLINE használatához kérjük az alábbi sorokat is kitölteni:

USERNAME: _____ E-MAIL: _____

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:
IDG Lapkiadó Kft.
 1374 Budapest 5. Pf.: 378 Fax: 269-6676

IDG

hp
invent

ERICSSON

Rend a lelke a beszállítónak

Manapság a szervezetek árbevételük jókora részét termékek és szolgáltatások beszerzésére fordítják. S ez egyre bonyolultabbá teszi az üzleti feladatok teljesítését.

A szervezetek összkiadásainak csökkentéséhez jóval több kell az irrodaszereken való takarékosságnál. De egy hatékony erőforrás-tervező stratégia bevezetése újabb lehetőségeket járhat. Nem szabad elveszteni a taktikai célokkal, az összképre kell koncentrálni, a beszerzési célokat összhangba kell hozni a vállalati célokkal, s mindeközben folyamatosan hozzá kell jutni az információkhoz. Egy jól vezérelt ellátólánc-stratégia és -politika ki-fejlesztéséhez és a gyakorlatba való átültetéséhez tökéletesen fel kell térképez-

tás. A jó SCM-szoftver könnyen kezelhető környezetet ad az egyszerű és komplex elemzéshez, az adatmanipulációhoz és a jelentéskészítéshez. Ezekkel az eszközökkel naprakészen követhető a beszállítói tevékenységek, s így a vezetőket a legjobb döntéseket hozhatják.

Szem előtt a versenyelőny

Az SCM-szoftver javítja a cég versenyhelyzetét. Ezzel az átfogó megoldással összegyűjthető és elemezhető a beszállítói és beszerzési adatok valamennyi vetülete. A mai piacon áru SRM-megol-

olvassa be az összes beszerzési adatot, és zökkenőmentesen összesíti az információkat. Átfogja a teljes beszerzési tevékenységet – a termeléshez szükséges és nem szükséges termékekkel, szolgáltatásokkal is –, s ezekkel az információkkal segít a jó döntés meghozatalában.

Minősítés és rangsorolás az összes beszállítóját!

A beszállítók nem egyformán értékesek a különféle szervezeteknek. Elemzéssel azonban jelentést lehet róla készíteni és összehasonlítani az olyanféle részleteket, mint a minőség- és költségmodellek, a beszállítói teljesítmény, ezek ismeretében már eldönthető, hogy melyik beszállítói kapcsolat tekinthető stratégiainak, és melyik nem. A program azt is megmutatja, hogy a legtöbb értéket és a legnagyobb nyereséget (így beszállítói kapcsolat létrehozására és fenntartására) hová kell értékes erőforrásokat átcsoportosítani.

Ha tisztában vagyunk azzal, hogy a cégek árbevételei nem csekély hányadát áruk és szolgáltatások beszerzésére fordítják, akkor az is nyilvánvaló lesz, hogy milyen fontos szerepe van az SRM-nek a cégek nyereségességének növelésében. Ma már nem elég a lehető legolcsóbban vásárolni; olyan SRM-gyakorlatot kell meghonosítani, amely-

– s ezzel végső soron csökkentjük összkiadásunkat.

Az SRM segítheti a hatékony tervezést is. A korábbi vásárlások és a friss beszerzések együttes adatai, meg más értékes információk alapján már előre kiválaszthatjuk azokat a beszállítókat, akik a leghatékonyabb termékekkel és szolgáltatásokkal segíthetik cégünket a tervezett eredmények elérésében.

Integrált megközelítés

Nem kétséges, hogy mindenki szeretne 5–15 százalékos megtakarítást ószi-adaárból, sok szervezet mégsem jutott még eddig ebben a kérdésben. Hogy telessen-e SRM-megoldást. Pedig sok év szől az SRM-megoldások használata mellett – a gyűlések között az, hogy összevontuk a különféle rendszerekre vonatkozó adatok és megvalósítható az eddigi beszerzési gyakorlat. Egy információ tárház nagy segítséget adhat, még a beszállítói információk számványosításában vagy a beszállított elemzésében és értékelésében is.

Az intelligens beszerzési adatbázis a vállalat által használt különféle rendszerekből összevonja a vásárlásokból származó beszerzési információkat. Némely SCM-szoftver analitikai képessége révén csökkenthető a kockázat, minimáliszállított a beszerzési költség, és javítható a tárgyalási pozíciók, ha már eldől, hogy mely cégek legyenek részei az ellátó láncnak. Beszerzési adatpactot is létrehozhatunk, s hatékonyabb, hozzáférhetőbb tehetjük vele az információkat. Az adatok „melyre ássással” még pontosabbá tehetők: az információk ar, földrajzi megoszlás, idő, költség, vagy beszállító szerint rendszerezhető.

Számos területen meghatározhatjuk, mennyire vagyunk elégedettek egy-egy szállítónk termékeinek és szolgáltatásaiuk minőségével, a szállító pontosságával, megbízhatóságával és az általa megszabott árakkal; ez a scorecarding. Beszállítói minősítéseit – mint fontos teljesítménymutatókat – összevonva is felhasználhatjuk beszerzésünk minősítésekor. De ne csak azt határozzuk meg, hogy kikötől vásárolunk, hanem azt is, hogy mit vásárolunk tőlük. Tárjuk fel a beszerzési tevékenység konszolidálásának lehetőségeit, ezzel ugyanis csökkenthetjük kiadásainkat és minimalizálhatunk az ellátási kockázatokat. Az adatbázisokat egyszerűsítsük és aronali információval szolgál beszállítóinkról, olyan részletességgel, amilyen akarunk. Elvezényeljük majd, ha beszállítóink be akarnak csapni bennünket, elmelehetjük a beszállítói irányzatokat, minősíthetjük beszállítóinkat termékek és szolgáltatásaiuk minősége szerint. Az ilyen kritikus információk révén javíthatunk a minőség, pénz takarítunk meg és gondoskodunk cégünk állandó sikeréről.

MARTONFFY ATTILA

A MAGAS SZINTŰ STRATÉGIAI ERŐFORRÁS-TERVEZÉS LEHETŐVÉ TESZI

- a beszállítói kockázatot minimalizálás,
- szilárd beszállítói kapcsolatok kiépítését és fenntartását,
- a beszállítóktól érkező anyagok minőségének figyelését,
- a beszállítói információk ismeretében a lehető legjobb szerződéseket.

Főbb SCM-szállítók:

SAS
SAP
Oracle
IBM
i2
PeopleSoft
Manugistics
SynQuest

lyel megvizsgálható – és össze is verhető – hogy milyen hatással van a különféle árak megvásárlása a cég teljesítményére. Ennek az értékes információknak a birtokában megnevelhető a cég ereje, piaci versenyképessége és képessége a megújulásra.

Tudjuk-e pontosan, hány beszállító termékeit és szolgáltatásait használjuk? Lehet, hogy többet, mint gondolunk. Célszerű tehát gyorsan, egyszerűen összehozni a beszállítói adatokhoz, így jobb döntéseket hozhatunk a vásárlásokról, előnyösebb szerződéseket köthetünk

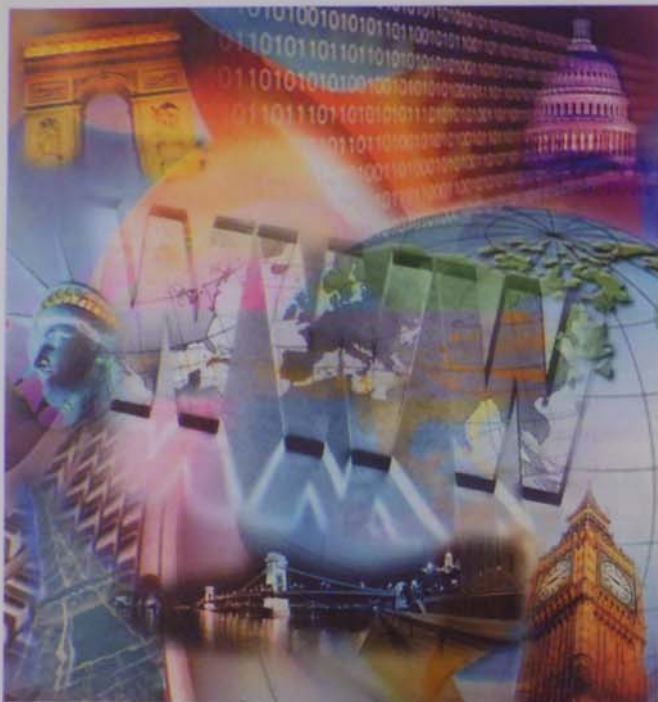
ni és meg kell érteni a beszerzést; erre szolgálnak a piacon szép számmal kapható beszállítólánc-kezelő (SCM, SRM) szoftverek.

Egy átfogó, integrált SRM-megoldás a beszerzés három fő területén segít a cégeket nagyobb megtérüléshez.

A stratégia összehangolása és scorecarding. Az SRM-megoldás kritikus elemével, a „procurement scorecardal” gyorsan meghatározható, hogy miként működik az erőforrás-kezelés valamely osztályon, főosztályon vagy az egész szervezetben. Ez nem csupán a beszerzés és a vállalati célok összehangolásában segít, hanem mérhetővé teszi az ezekkel a tevékenységekkel kapcsolatos lényeges teljesítménymutatókat.

A lehető legjobb feltárása. Az, hogy mennyire alaposan ismerjük a beszállítói területet és mit vásárolunk, közvetlenül összefügg a lehetséges megtakarításokkal. Az SRM-re támaszkodva a cégek összehozhatják beszerzésüket, csökkenthetik költségeiket, és minimalizálhatják a beszállítói kockázataikat.

Részletes elemzés és döntéstámogató

Kormányzati portálok a világban

Miután sétált egyet a magyar kormányzati portálon, Mikolás Zoltán arra volt kíváncsi, a hazai produkció hogyan állja meg a helyét nemzetközi összehasonlításban. Mit nyújtanak más kormányok a weben? Mint az alábbi írások bizonyítják, a körút következtetése: joggal lehetünk büszkéek. Az eKormányzat szolgáltatásai összemérhetők a külhon élmezőnyével.

Nagy híre volt a tavaly év végén megnyílt magyar kormányzati portálnak. Hamarosan nem kell a hivatalokban kilyncselni, sorban állni. Ha esetleg magát az ügyet nem intézheti is el a polgár a weben – bár egyes esetekben erre is mód van –, legalább annyit megtudhat, hová kell fordulnia, milyen jogszabályok, rendeletek vonatkoznak az esetre, milyen is az ügymenet. Az ügyleírásokon kívül a portálon megtalálhatjuk a híreket, a közigazgatási egységeket bemutató lapokat.

Elegáns a kivétel, gazdag és aktuális a tartalom. Olyan, szűkeges és hasznos weboldal ez, amely előtt – különösen a távközlési piac liberalizációja után, az EU-csatlakozás közepette – még nagy jövő áll.

Még csak amiatt sem kell szégyenkezniük, hogy az első napokban a piros-fehér-zöld szerver nem bírta polgáramk rohamát. Egy friss hír szerint átmenetileg egy hétre le kellett állítani egy brit kormányzati szolgáltatást, amely az 1901-es (nem elfrás az évszám!!) népszámlálás adatait tárta a nyilvánosság elé – az érdeklődés ugyanis hűsör akkora volt, mint azt a tervezők várták.

Egyesült Államok: FirstGov

Mondhatjuk, hogy nem Amerikáé volt az első demokrácia, s ha az internet bölcsője ott ringott is, nem ott született meg a web. Amnyi azonban bizonyos, hogy az Egyesült Államok volt az első ország, ahol exponenciális ütemben bővült a világhálós helyek és a www-eken szörfölők tábora. Nem csoda hát, hogy az amerikai kormányzati portál mintaként szolgálhat bármely más állam számára. Némi tróniával azt is mondhatjuk; joggal viseli a FirstGov (first government), vagyis szó szerinti fordításban az „első kormányzat” nevet.

Az elnevezés persze valójában arra utal, hogy ez a honlap afféle metaportál, portálok portálja, az első belépő az amerikai adminisztráció szerkezetéig, számtalan intézményt átfogó hálózatába. A kormányzati portálok eme „modellje” maga sem túl öreg, még ismeretes lépéssel mérve sem. 2000 szeptemberében nyitották meg, s azóta nem kevesebb mint 47 millió honlap szolgál tájékoztatással, szolgáltatásokkal, illetve tesz lehetővé online tranzakciókat.

Mint egy portálhoz illik, linkek tucatjai fogadnak már a honlapon is. Különálló, központi fekvésű, terjedelmes blokkot alkot a Yahoo!-hoz hasonlítható, té-

makörök bontott katalógus, amely a mezőgazdaságtól az egészségügyig át a tudomány és a technika ügyeinél a legkülönbözőbb kapukat kintja a továbblépésre.

Módnak van persze nem tárgykörök alapján navigálni, hanem a bennükre érlelő minisztérium vagy más kormányzati, intézményi, akár önkormányzati megkezdési. Telefonkönyv és e-mail-címjegyzék segíti a kapcsolatfelvételt az illetékekkel. Ha pedig közigazgatási ügyet kell elintéztetni, online rendelkezésre áll a formanyomtatványok teljes tárháza. Megtudhatjuk, melyik a hozzánk legközelebbi edzőreket otthona vagy kábilőszert-segélyhely, hogy csak két szülőseget ragadjunk ki a hosszú listából.

A „referenciainformációk” tallózva jogszabályok között kutakodhatunk, statisztikai adatokat bányászhatnak elő, vagy végigvashatjuk a kormányzat különböző helyeiről származó sajtóközleményeket, és így tovább.

Minden lap tetején visszaköszön – sajnos, ennek így kell lennie – egy kis linkgyűjtemény, amely a terrorizmus elleni harc különböző aspektusaira hívja fel az állampolgárok figyelmét.

The screenshot shows the FirstGov website with a search bar at the top, navigation tabs for 'Home', 'About', 'Help', and 'Feedback'. Below the search bar, there are several sections: 'Quick Search', 'Life updates', 'Citizenship', 'Do it online', and 'Help'. Each section contains links to various government services and information.

Alaposan megdicsértük a FirstGov portált, de véleményünkkel nem vagyunk egyedül: hosszasan sorolják a szerkesztők az egyik lapon, hánylelkes elismerésben részesítik a művet. A jelek szerint azonban a tervezők nem pihennek a babérajakon: a hírek rovatban többek között azt is tudatják, hogy rövidesen teljesen megújított formában jelenik meg a honlap. „Látogasson vissza hamarosan!” – invitálnak. Nos, e sorok írójá már csak kíváncsiságból is eleget tesz majd a meghívásnak.

Franciaország: ServicePublic

Hivatkozunk történelmi hagyományokra? Arra, hogy milyen szoros kötelék fűzte az Egyesült Államokat megszületésének pillanatától a demokrácia, a forradalom lázában égő Franciaországhoz? Vagy idézzük fel, hogy miközben a számítástechnika és a távközlés lendület Amerikában szabik (szabják) meg, Franciaország mindig meglepte a maga útját járni, a nemegyszer egyeztet a világot informaiikai újításával? (Gondoljunk csak a Minitel információs rendszerre, amely a web előtti korszak legmodernebb, az ország egészét átfogó tájékoztatószolgáltatása volt!)

Száz éve is egy a vége: a francia kormányzati portál nyugodtan említhetjük egy lapon az amerikai-

val. Itt ugyan nem mondják meg a szerkesztők, hány lapot fűztek össze – feltételezhető kevesebbet, mint a tengerinél, hiszen maga az ország is kisebb –, ám a szolgáltatások köre ugyanolyan bővelő, a tájékoztatás éppoly sokoldalú, mint az Atlanti-óceán túlsó partján.

Navigálhatunk témakör vagy (ön)kormányzati intézményi, szervek szerint. A rendszerben 11 ezer szolgáltató tartanak nyilván a legkülönbözőbb szolgáltatási szférákban, a közük szervezeten, rövidítés, szakterület, körzet vagy a vezető személye alapján egyaránt kereshetünk.

The screenshot shows the Service-Public website with a search bar at the top, navigation tabs for 'Accueil', 'A propos', 'Aide', and 'Feedback'. Below the search bar, there are several sections: 'Accueil', 'A propos', 'Aide', and 'Feedback'. Each section contains links to various government services and information.

Erettség vizsga

A washingtoni McConnell International szaktanácsadó cég eddig két alkalommal végzett felmérést arról, hogy az egyes országok milyen mértékben építettek be mindennapi életükbe az internet használatát. 2001-ben (a legutóbbi felmérésben) 53 ország vizsgálták meg az „e-readiness” szempontjából. Az internetre való felkészültség szempontjai között szerepelt az e-kereskedelmi, az elektronikus kormányzati, e-tanulási és egyéb e-megoldások szivonsza. Észország, Dél-Korea és Tajvan öt különböző kategóriában is a legjobb minősítést kapta. A „középkategóriában” szerepelt Mexiko, Litvánia, Görögország és az Egyesült Arab Emírátsok.

Harris Miller, az Information Technology Association of America (ITAA) elnöke szerint a McConnell-jelentés elsősorban azon vállalatok számára bír jelentőséggel, amelyek globális terjeszkedni terveznek. Miller párhuzamot von az internetiaki érettsége és az adott ország gazdaságának teljesítőképessége között.

(IDG News Service, Washington)

Nagy segítség a francián nem tudóknak, hogy minden angol, németül és spanyolul is rendelkezésre áll – pontosabban mindazok az információk megtalálható ezeken a nyelveken is, amelyek egy külföldi származók lehetnek Franciaországban. Külön link vezetnek például az angol kiadásban azokhoz a francia közigazgatási honlapokhoz, amelyek angol nyelvű információt is tartalmaznak.

Teljes és naprakész jogszabály-adatbázis áll a látó-

gató rendelkezésére, letehető az ügyintézéshez szükséges formanyomtatványokat, tájékozódhat utakon és szakmai ügyekben. Már a nyelvelőjárattól is látszik, hogy nem a híres-néves tesasi Párizsban vagyunk. Meg szembeszökő, melyek kontinensünk jánunk, ha végigbongorítjuk az Európai Unióhoz vezető linkgyűjteményt, s egyáltalán, az európai vonatkozású anyagokat.

A portál bemutatkozásán látnak a szerkesztők azt ítélik: a honlapot annak a kormányprogramnak a keretében fejlesztették ki, amely „Franciaország felkutatja a belső és az információk társadalomba”. Nos, a ServicePublic! alapszabály, jobb munkát aligha tehetett volna ki a webre.

Nagy-Britannia: UK Online

Jellegetesen brit sajátosság: a honlapon régiót és nyelvet is választhatunk, így ha regisztráljuk magunkat, a legközelebbi belépéskor már a beállított preferenciáknak megfelelő lapokat látjuk. Akár Angliából, akár Walesből, Skóciából vagy Észak-Írországból jöttünk, bizonyosok lehetünk benne, hogy ugyanolyan

The screenshot shows the UK Online website with a search bar at the top, navigation tabs for 'Home', 'About', 'Help', and 'Feedback'. Below the search bar, there are several sections: 'Quick Find', 'Life updates', 'Citizenship', 'Do it online', and 'Help'. Each section contains links to various government services and information.

előlrangú kiszolgálásban lesz részünk, mint a magyar, az amerikai vagy a francia portálon.

Hírek, ügyes keresőgép, a közigazgatási eljárások leírása, a kormányzati és az önkormányzati ügyek bevezetési jegyzéke, valamint a kormányzati ügyek, hatóságok témakörök (illetékesek) szerint összeválogatott katalógusa – már emei is elég lenne a „jó” minősítéshez. Ennél azonban jóval többet kapunk. Egy menü felsorolja az ember életjának legfontosabb állomásait és leggyakoribb problémáit: születés-születés és halál, bűnözés, utazás, jogviszony megzavarása, nyugalomba vonulás és nyugdíj stb. Ha a kiválasztott témára kattintunk, tanácsok, ügyintézési útmutatók találunk hozzá.

Egy másik szekciónál ötletet kérhetünk, számlát fizethetünk, adó- és más közigazgatási ügyeket intézhetünk. A honlapot kérdező-felelők tehetőség teszi teljessé.

Ambíciózus terve a brit kormányzatnak, hogy 2005-re minden állampolgárának lehetővé tegyék az internetes. A UK Online portál ennek a programnak a célját szolgálja – elegánsan, jól. ☺

online: www.ukonline.gov.uk/
www.france.gov.uk/
www.servicepublic.fr/
www.ukonline.gov.uk/

Játszani is enged!

Jamár első napjaiban rendezték meg az Egyesült Államokban a Consumer Electronics Show-t (CES), amely azon túl, hogy felmutatja a máfaj legfontosabb újításait, rávilágítot még nagyon lényeges dolgokra: a felhasználó többek közt játékra, snóraközörsre is született.

A zenei programjáról közismert MTV Networks a nyugati partii kiállítást találta a legjobb alkalmnak arra, hogy bejelentse: új PC-családot és kiegészítő termékeket hoz forgalomba a „medióra költözött” felhasználóknak az észak-amerikai piacon. Az MTV elsősorban a 18–24 éves korosztályhoz próbál eljuttatni olyan eszközökkel, amelyek televízióként, rádióként, DVD-lejátszóként egyaránt üzemelnek, és „mellel” internetezni is lehet velük. A New York-i Viacom International részlegként működő MTV az év első felében jelenik meg a piacon saját PC-vel, és komoly érdeklődésre számít az amerikai egyetemisták és főiskolai hallgatók körében.

Intelligens otthon

Visszatérve a Consumer Electronics Show-ra, már a tavalyi CES-en kiűnt, hogy a friss fejlesztések nemcsak a szórakoztató eszközök, hanem főként az intelligens otthon irányába mutatnak. Talavál is hallhatunk már a konyha hiánypótlásáról e-mailben létező intelligens hűtőszekrényről vagy az egymással kommunikáló háztartási eszközökről.

Alapvetően ide is a technológiáról szólt a CES, de már jóval többször került szóba a végfelhasználó, aki végére is nem intelligens robot, hanem ember!

A korábbi évekhez hasonlóan Bill Gates most is ismertette a Microsofti digitális otthonról alkotott vízióját és körvonalait. Egyes legfontosabb fejlesztéseknél, az akkor szűrény PC-ből előbő-údv digitális vezérlőközpont lesz a háztartásokhoz és az otthoni információkhoz.

Tudnatosan a „szép új világ” felépítése nemcsak technológiai szakudat és bőséges termékinnalát követel meg. A felhasználók részéről feltétlen bizalomra is szükség van a szállító és/vagy szolgáltató iránt.

Tim Bajarin, a Creative Strategies elnöke alapvetően egyetért Gates elképzelésével, de – legalábbis egyelőre – nem hisz abban, hogy széles körben elterjedjen a digitális otthon koncepciója. Álom és valóság – nagyjából ez a jelenlegi helyzet: Álom a MIRA, a Freestyle és más technológiai köré épülő és szerveződő háztartás, és a prózai valóságot jelentik a ma még gyakorlatilag megfizethetetlen árak. Márpedig fizetőképes felhasználó nélkül semmi sem megy!

Behálózoza

Az arizonai Cahners In-Stat/MDR piactudó cég január elején közzétett jelentése azt jósolja, hogy idén felülzár lesz az otthoni felhasználóknak szánt mobil LAN-ok piacán. Az előrejelzés szerint világszerte 7,3 millió mobil LAN-t értékesítenek majd, szemben a tavalyi 4 millióval. Az In-Stat jelentése így fogalmaz, hogy 2002-ben drámai módon

misták a japán fizetőképes kereslet alakulásával kapcsolatban, hanem a szállítók is. A Sharp például azt jósolja, hogy 2005-re minden japán háztartásban LCD tv működik majd.

Azoc Livingstone, az Open Interactive műszaki igazgatója nem annyira a termékek és szolgáltatások áraira, inkább

2005-re minden japán háztartásban ott lesz az LCD tv

Ázoc Livingstone, az Open Interactive műszaki igazgatója

megné azoknak a háztartásoknak a számát, amelyek kifejezetten ezzel a megoldással kívánják halozatba kapcsolni két vagy több személyi számítógépetük.

Mint már megszokhattuk, elsősorban észak-amerikai háztartásokról és ott működő házi PC-parkokról van szó, de feltűnően van az ázsiai piac is. Japán különösen ígéretes piacnak tartják a Cahners In-Stat elemzői. De nemcsak az elemzők és az ipari megfigyelők opti-

arra helyezi a hangsúlyt, hogy az adott termék vagy szolgáltatás könnyen használható legyen. Azért persze nem árt, ha az intelligens termékekkel beépített otthon felhasználói legalább kezdő felhasználói szinten értenek a rendszer(ek) működéséhez.

Kétségkívül ürvendés jelentés, hogy a világ fejlettebb felében rohamosan bővül azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak a köre, amelyek az egymál több PC-t használó háztartások között ki, de nem volna okos dolog megfelekedni arról, hogy ugyanezekben az országokban és másutt is egyelőre súlyos problémát jelent a digitális irásudatnagysz felhasználó, valamint a digitális szakadék szűkítése.

ZIMANYI KATALIN

•online: www.szit.hu/irose_arnp.php
(300) 9 251
www.szit.com
www.cesweb.org
www.infstat.com

Megjelenik azonos letéren HU ISSN: 0237-7671

Kiadja az IDG Magyarország Lapkiadó Kft.

Felkötő kiadó: Bűt István (igazgató) – Irtványi György

Szerkesztő: A Számítástechnika

Előadó: Bűt István

Felhasználó-lejelenet: Bűt István – igazgatólaglag

Árnyék: Bűt István – igazgatólaglag

Vezető szerkesztő: Árné János – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Szerkesztő: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

Előadó: Bűt István – igazgatólaglag

A **színes** generáció megérkezett!

HDD

MO

NYOMTATÓ

SZKENNER

Kevésnek találja a fekete-fehér archiválás nyújtotta lehetőségeket?
Hosszú távú befektetésben gondolkodik?
Kétoldalas, nagy sebességű színes archiválásra lenne szüksége?
Csúcsmínőség elérhető aron?

Na, akkor a **Fujitsu fi-4750C** szkennert Önnek tervezték!
600 dpi-s felbontásával minden elektronikus archiválási igényt
(e-capture) kielégít.
Győződjön meg róla személyesen!

A **Fujitsu fi-4750C** szkennerral a **színes archiválás** megérkezett!

Fujitsu fi-4750C – A3 méretű dokumentumok kétoldalas szkennere

- 600 dpi-s kifinomult felbontás fekete-fehérben és 400 dpi színesben
- akár 118 kép/perc teljesítmény
- automatikus lapadagoló A8 és A3 közötti dokumentumok kezelésére
- dupla behúzás-érzékelés
- síkúgy és kétoldalas lapadagoló
- opcionális IPC-4D képfeldolgozó, videó interfész, nyomtató, JPEG-kompressziós modul

Minden, ami a profiknak kell:

- teljesítmény, megbízhatóság, támogatás
- kiegészítő garántált idejű hibaelhárítási szerződéssel

További **információ** a <http://www.dicom.hu/fujitsu> címen,
a **309-0785**-ös telefonszámon vagy a fujitsu@dicom.hu
e-mail címen.

www.fujitsu-europe.com

DICOM

A Fujitsu európai disztribútora és
szervizszolgáltatója a DICOM.

A termékek és szolgáltatások beszerzési feltételei,
a garáti és műszaki adatokért látogasson el a
www.fujitsu-europe.com oldalra.

FUJITSU

THE POSSIBILITIES ARE INFINITE

A hálózathból élő vállalatok esküsznek az APC-re.

Több mint 10 millió elégedett ügyfél biztosítja elérhetőségét az APC segítségével.

Az APC Smart-UPS, a világ legmegbízhatóbb hálózatainak alapja, szerves részét képezi napjaink e-üzleti infrastruktúrájának.

A leg rugalmasabb, leginkább hibátűrő és megbízhatóbb rendszerek is megbízható energiellátást igényelnek. A díjnyertes Smart-UPS készülékek kimagasló teljesítményt nyújtanak az Ön e-ügyfelei hozzáférési igényeinek kielégítésében.

Az Ön szünetmentes tápegysége áramkimaradás esetén megfelelő tápellátást biztosít a web- és e-kereskedelmi szerverek számára?

Az APC díjnyertes Smart-UPS készülékeinek teljesítménye 420 VA-tól 5000 VA-ig terjed, ezáltal tökéletes védelmet nyújtanak a kis- és nagyvállalati szerverek számára is.

A Smart-UPS megbízható tartalék-tápellátást, a PowerChute plus szoftver segítségével biztonságos leállítását, a Web/SNMP menedzsment kártyán keresztül pedig távoli menedzselhetőséget biztosít.

Még ma lépjen kapcsolatba az APC-vel, és tapasztalja meg a "legendás megbízhatóságot".

Jellemzők:

- **Smart-Boost/Smart Trim**
Az alacsony és magas feszültség korrigálásával biztonságos kimeneti feszültséget biztosít.
- **Cserélhető akkumulátorok**
az állásidő kiküszöbölésére és az alacsonyabb működési költségek érdekében.
- **A beépített SmartSlot**
lehetővé teszi a Smart-UPS testreszabását többek között a távoli menedzselhetőség és a újraindítási lehetőségek segítségével.
- **A széleskörű tájékoztatást**
nyújtó kijelző és a riasztások pontos információkat adnak az akkumulátor és a töltés állapotáról.

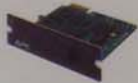
Az APC további megoldásai:

A torony és rack-felépítésű APC Symmetra Power Array™ rugalmas védelmet biztosít a létfontosságú alkalmazásokat futtató szerverek, távközlési eszközök és magas megbízhatóságú alkalmazások számára.

Az APC PowerChute plus szoftver értesítéseket küld, környezetfigyelést végez, és biztosítja a szerverek biztonságos leállítását.

Az APC szünetmentes tápegységeinek felügyelete és kezelése távolról webböngészőn vagy SNMP NMS-en keresztül is elvégezhető egy SNMP-kártya segítségével.

A Redundant Switch, mint kiegészítő megoldás magasabb szintű rendelkezésre állást biztosít a díjnyertes Smart-UPS-ek használatá során.

Vezetéknév _____
Csaléneve _____
Beosztás _____
Cég _____
Cím _____
Irányítószám _____ Város _____
Ország _____
Telefon _____ Fax _____

E-mail _____
Szeretne az APC termékeivel, szolgáltatásaival és akcióival kapcsolatos hírlevelet kapni e-mailben? Igen Nem
Most először lép kapcsolatba az APC-vel? Igen Nem
Vállalkozás típusa: Magánfelhasználó/Otthoni iroda
 Kis-/közepes vállalat (kevesebb mint 500 alkalmazott)
 Nagyvállalat (több mint 500 alkalmazott)
 Államigazgatási szerv
 Számítógép-vizsgáló/APC-partner

Ingyenes feszültségvédelmi katalógus.

- IGEN!** Meg szeretném tudni, hogyan válasszam ki a rendszeremhez legjobban illő szünetmentes tápot. Küldjétek INGYENES katalógust.
- NEM!** ezáltal nem károk ingyenes katalógust, de szeretnék felrakozni negyedévenként megjelenő hírlevelek levelezési listájára.

E-mail: apcHUN@apcc.com

Jelszó 64919v

©2001 American Power Conversion. Valamennyi jogfély a tulajdonosok birtokát képezi. SU3A1EF-HU

POWERLINE +36-1-209-4678 • FAX: +36-1-209-4677

E-mail: apcHUN@apcc.com

APC Magyarország, 1114 Budapest, Környves György u. 6. 11/3.